Proletari din toate țările, uniți-vă !

Tribuna școlii

Revistă editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul IX (XXX) Nr. 199 (1285)
Sîmbătă 13 ianuarie 1979

12 pagini — 1 leu

Omagiu de dragoste și recunoștință

Un eveniment editorial de excepție a adus în librării la sfîrșitul anului de curînd încheiat un spor de sărbătoare: apariția în Editura politică a unui splendid volum intitulat „Omagiu", dedicat sărbătoririi celor 60 de ani de viață și 45 de ani de luptă revoluționară ai tovarășului Nicolae Ceaușescu. Volumul reactualizează aniversarea de la 26 ianuarie 1978, impresionantă prin amploarea și semnificația ei de profund atașament al poporului față de partidul și conducătorul lui.

Motto-ul care prefațează volumul: „Celui ce poartă țara măreață peste ani / Cu țara într-un glas îi spunem «La mulți ani !»", sintetizează sentimentele întregului nostru popor față de conducătorul cel mai iubit al României socialiste, față de cel care, pe drept cuvînt, este considerat arhitectul neobosit al istoriei noastre contemporane.

Cele peste 650 de pagini ale volumului — impresionant și printr-o realizare grafică deosebită — însumează manifestările desfășurate cu ocazia sărbătorii aniversare, mesaje, scrisori, telegrame de felicitare, reportaje și relatări, eseuri, cîntece, poezii, evocări, lucrări artistice, numeroase articole și fotografii, toate menite să contureze, pe de o parte, personalitatea conducătorului care își dedică viața bunăstării materiale și spirituale a poporului său, creșterii prestigiului țării noastre în lume și, pe de altă parte, dimensiunile prețuirii de către oamenii acestei țări — români, maghiari, germani și de alte naționalități — a contribuției de seamă pe care și-a adus-o și o aduce tovarășul Nicolae Ceaușescu la îmbogățirea gîndirii și acțiunii revoluționare.

Mărturie a acestei prețuiri stau conferirea pentru a doua oară a Titlului de onoare suprem „Erou al Republicii Socialiste România", și a Ordinului „Victoria Socialismului", decernarea titlului de „Doctor în științe politice" și de „Doctor în economie". Volumul reliefează grija permanentă, preocuparea statornică a Președintelui republicii noastre pentru dezvoltarea continuă a țării, situînd consecvent în centrul activității partidului și statului problemele dezvoltării economiei naționale, crearea unei puternice și moderne baze tehnico-materiale a țării. În aceeași măsură, volumul evidențiază efortul și meritele tovarășului Nicolae Ceaușescu de a pune în centrul preocupărilor societății pe care o construim grija pentru om, pentru făurirea profilului spiritual al acelui om de omenie, al comunistului cu o conștiință înaintată exemplară.

Manifestărilor de adeziune ale întregului popor față de politica partidului li se adaugă numeroase mesaje externe de la conducători de state și guverne, de la conducători de partide muncitorești și democratice, de la diferite personalități ale vieții politice, științifice și culturale din întreaga lume, expresii firești ale aprecierii de care se bucură politica externă a partidului nostru, contribuția secretarului nostru general la promovarea în viața internațională a acestei politici drepte, concordante cu interesele tuturor popoarelor.

„Omagiu" este o carte impresionantă, a unei vieți, ea însăși impresionantă prin dăruire și neobosită muncă pentru făurirea unui nou destin poporului din care s-a ridicat cel mai iubit fiu al acestuia.

„Omagiu" este cartea unei vieți eroice, a unui strălucit exemplu de slujire neabătută a intereselor și cauzei poporului român, a progresului și păcii în întreaga lume.

„TRIBUNA ȘCOLII"

Urarea inimilor noastre

După datina străbună, la sărbătorirea zilei de naștere a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, i-am adresat — împreună cu întregul partid și popor — din întreaga căldură a inimilor noastre, cele mai bune urări de sănătate, succese și fericire. Acest eveniment ne-a oferit un fericit prilej de-a releva contribuția de mare însemnătate pe care, alături de iubitul nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o aduce la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră și înaintarea României spre comunism.

Am sărbătorit, odată cu ziua sa de naștere, și aniversarea a peste 40 de ani de activitate revoluționară, de slujire cu dăruire și cu abnegație a luptei poporului nostru pentru libertate, independență și fericire. Fiică iubită a clasei noastre muncitoare și a întregului popor român, tovarășa Elena Ceaușescu ne-a oferit și ne oferă un strălucit exemplu de militantă comunistă, de remarcabil om de știință și de femeie-cetățean, soție și mamă exemplară.

Am privit întotdeauna, cu profundă stimă și admirație, omul politic care în înaltele funcții încredințate de partid și popor aduce o inestimabilă contribuție la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului și statului, la asigurarea progresului multilateral al României contemporane.

Munca de om de știință a tovarășei academician dr. ing. Elena Ceaușescu, de savant cu înaltă recunoaștere din partea unor academii și a unor prestigioase institute superioare din țară și de peste hotare, este indisolubil legată de succesul cercetării științifice și de avîntul industriei noastre chimice.

Am avut numeroase prilejuri — de-a lungul cîtorva decenii — să cunosc îndeaproape activitatea sa complexă și bogată, beneficiind de fiecare dată de îndrumări care mi-au relevat o puternică personalitate, înzestrată cu un profund spirit analitic și totodată, de cuprinzătoare sinteză, dotată cu o cutezanță deosebită și cu o mare capacitate de prefigurare a soluțiilor și deciziilor.

Am ascultat cu adîncă emoție cuvintele rostite de tovarășa Elena Ceaușescu, în fața tovarășilor din conducerea partidului și statului și a întregii țări, cu prilejul Solemnității care a avut loc la sediul Comitetului Central al partidului și am înțeles cu nețărmurită admirație cum întreaga sa viață s-a identificat cu lupta partidului și a poporului, a tuturor oamenilor muncii din țara noastră, indiferent de naționalitate: „Am considerat întotdeauna — a spus tovarășa Elena Ceaușescu — că nu există o satisfacție mai mare decît aceea de a sluji cauza clasei muncitoare — din rîndurile căreia m-am ridicat — cauza celor mulți, cauza partidului, a poporului meu".

Ne alăturăm cu însuflețire aprecierilor și urărilor ce i-au fost transmise în Scrisoarea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. și în nenumăratele mesaje de felicitare, prilejuite de aniversarea zilei de naștere și a peste patru decenii de activitate revoluționară, și îi dorim iubitei și stimatei tovarășe Elena Ceaușescu multă sănătate și putere de muncă, ani mulți și luminoși pentru a aduce, în continuare, alături de tovarășul Nicolae Ceaușescu și împreună cu ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului, valoroasa sa contribuție, la afirmarea științei românești, la progresul neîncetat al societății noastre socialiste, la înflorirea scumpei noastre patrii.

**Prof. dr. doc. ing.
SUZANA GĂDEA
ministrul educației și învățămîntului**

Anul celui de-al XII-lea Congres al partidului

Am ascultat cu adîncă emoție și dragoste mesajul de Anul Nou adresat întregului nostru popor la posturile de radio și televiziune de tovarășul Nicolae Ceaușescu, mesaj în care odată cu tradiționala urare „La mulți ani", secretarul general al partidului și președintele Republicii Socialiste România ne-a urat să întîmpinăm cu succese tot mai însemnate mărețul eveniment politic ce va avea loc în anul 1979 — cel de-al XII-lea Congres al partidului, care va trasa obiectivele continuării operei de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării României spre comunism.

În cuvîntul pe care l-a rostit tovarășul Nicolae Ceaușescu sînt sintetizate principalele obiective ale politicii interne și externe, față de care ne exprimăm deplina noastră adeziune, alături de întregul popor. Răspunzînd chemării secretarului general al partidului, ne vom strădui să aplicăm ferm măsurile stabilite de partid pentru perfecționarea continuă a conducerii societății, a statului, a relațiilor de producție și sociale, pentru introducerea principiilor eticii și echității socialiste în toate domeniile, pentru folosirea tot mai largă a cadrului de manifestare liberă a personalității din toate domeniile. Mai cu seamă noi, cei care activăm în domeniul educației și învățămîntului, considerăm că ni se adresează sarcina ca: „Făcînd totul pentru satisfacerea cerințelor de viață materiale și spirituale ale maselor, să acționăm pentru îmbogățirea continuă a orizontului de cultură al oamenilor muncii, pentru ridicarea conștiinței socialiste, realizînd în viață politica partidului — al cărei țel suprem este omul, făurirea unei vieți libere, demne și fericite pentru toți fiii patriei". Cu o îndreptățită mîndrie patriotică, în programul muncii noastre, în activitatea de fiecare zi, nu vom precupeți nici un efort pentru a da viață indicațiilor și orientărilor cuprinse în acest mesaj.

În acest spirit, înțelegem ca și noi slujitorii școlii să ne desfășurăm munca pe tărîmul educației și învățămîntului. În acest spirit, ne vom strădui să realizăm legarea școlii de cerințele construcției socialiste, să integrăm învățămîntul cu cercetarea și producția, asigurînd astfel o nouă calitate în învățămînt. În același timp, vom căuta să realizăm perfecționarea activității pedagogice, îndeosebi metodice, a fiecărei ore de curs, a fiecărei activități și lecții pe care o desfășurăm cu elevii. Cerința de a asigura o nouă calitate în învățămînt ne face să înțelegem mai profund și mai clar cît de incompatibile devin cu sarcinile pe care le avem în domeniul educației, asemenea aspecte cum sînt rămînerea în urmă la învățătură, repetenția sau alte forme de pierdere în școlarizare. Se cere totodată să intensificăm și mai mult activitatea de pregătire politică și ideologică, de educare patriotică a elevilor.

**Prof. GEORGE ȚECULESCU
inspector școlar general al
județului Arad**

ÎN ACEST NUMĂR:

● Cabinet de matematică pentru clasa I — pag. 6—7

● Școala și familia — pag. 11

Schimb de experienţă pe ţară

În zilele de 5—6 ianuarie a.c., la Liceul industrial nr. 1 (energetic) din Cluj-Napoca s-a desfăşurat un schimb de experienţă pe ţară, organizat de Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului, Ministerul Energiei Electrice şi Inspectoratul şcolar al judeţului Cluj. Schimbul de experienţă, la care au participat directorii cu probleme de personal-învăţămînt din ministere, inspectorii şcolari care coordonează practica productivă în judeţe şi directorii liceelor industriale din Cluj-Napoca, a avut ca obiectiv pregătirea multilaterală a elevilor şi politehnizarea procesului instructiv-educativ.

Din partea Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului lucrările schimbului de experienţă au fost conduse de ing. *Virgil Nogea*, director al Direcţiei învăţămîntului liceal şi tehnic profesional. În prima zi, a fost prezentat referatul „Preocuparea conducerii liceului şi a cadrelor didactice privind pregătirea multilaterală a elevilor şi politehnizarea procesului instructiv-educativ. Rezultatele obţinute pe linia dotării şi autodotării şcolii", de către ing. Ioan Ursu, directorul Liceului energetic.

Participanţii au vizitat, apoi, expoziţia — amenajată pe culoarele liceului gazdă — cu aparate şi maşini-unelte (machete funcţionale) realizate de elevii liceelor industriale din Cluj-Napoca.

În continuarea schimbului de experienţă, au fost vizitate laboratoarele, cabinetele şi atelierele liceului gazdă, care, prin gradul ridicat de dotare (de fapt, autodotare) şi funcţionalitate, prin modernitatea tehnologiei didactice utilizate, au întrunit bunele aprecieri ale participanţilor. De aceleaşi bune aprecieri s-au bucurat realizările în direcţia pregătirii multilaterale a elevilor şi a politehnizării procesului instructiv-educativ constatate, cu ocazia vizitelor făcute, în aceeaşi zi, la Grupul şcolar „Transporturi", Liceul industrial „Tehnofrig" şi Liceul industrial „Clujana".

În cea de a doua zi a schimbului de experienţă, participanţii au făcut numeroase propuneri în legătură cu generalizarea experienţei pozitive în direcţia politehnizării procesului de învăţămînt şi au adoptat un proiect de măsuri menit să ducă la realizarea, în cele mai bune condiţii, a acestui deziderat.

M. DRAGOMIR

Noutăţi la Biblioteca centrală pedagogică

Biblioteca centrală pedagogică a editat, recent, volumul **L'enseignement et la pédagogie en Roumanie** (lei 18), lucrare documentară în limba franceză, destinată să asigure informarea cercurilor ştiinţifice de peste hotare asupra progreselor învăţămîntului şi ştiinţelor pedagogice din ţara noastră. Este vorba de un prim volum care prezintă aceste progrese, aşa cum au fost înregistrate în anii 1976—1977, urmînd ca în viitor să apară cîte un volum nou pentru fiecare an. Lucrarea conţine o sinteză asupra sistemului nostru de învăţămînt realizată de Romeo Dăscălescu, inspector general în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului, 85 de referate de cărţi şi 119 adnotări de articole din domeniul pedagogiei şi psihologiei apărute la noi în ţară în anii 1976—1977, precum şi o trecere în revistă a principalelor evenimente ale învăţămîntului şi pedagogiei noastre din aceeaşi perioadă de timp (acte normative, date statistice, aniversări de instituţii, comemorări de personalităţi, manifestări ştiinţifice şi profesionale etc.). Astfel, prin caracterul ei cuprinzător, lucrarea poate servi şi pentru documentarea specialiştilor români care cunosc limba franceză.

Tot prin grija Bibliotecii centrale pedagogice, au mai apărut două noi volume din cunoscuta colecţie „Modernizarea învăţămîntului". Primul este **Predarea limbilor străine**, vol. 7 (lei 4), culegere de referate asupra unor studii de specialitate de peste hotare, cu o tematică variată, din care menţionăm: profilul profesorului de limbi străine, valoarea de diagnosticare a testelor lingvistice, învăţarea limbii vorbite, stimularea conversaţiilor în învăţarea limbii ruse, clasificarea verbelor cauzale englezeşti, viitorul I şi prezentul cu sens de viitor în propoziţia independentă germană, funcţiile conjunctivului în limba franceză. Cel de-al doilea volum este **Predarea limbii şi literaturii române** vol. 6 (lei 4,35), care conţine o sinteză documentară cu tema „Opera lui Camil Petrescu în conştiinţa criticii literare", o culegere de referate după cîteva studii tratînd probleme ca situaţiile conversaţionale în predarea gramaticii, lecţiile despre stilurile limbii literare, gramatica şcolară şi lingvistica modernă şi, în sfîrşit, un capitol de bibliografii; de semnalat că, sub titlul „Sistemul fişelor de lectură", acest volum prezintă modele de fişe (de descoperire şi de sinteză), destinate să îndrume şi să stimuleze lectura elevilor de gimnaziu (cl. a VII-a) şi liceu (cl. a XI-a).

Toate aceste lucrări pot fi achiziţionate de la sediul bibliotecii din str. Zalomit nr. 12, sectorul VII, 70 714 Bucureşti.

I. L.

Elan creator în şcolile de pe Valea Izei

Şcoala generală din comuna Rozavlea, judeţul Maramureş, a găzduit, în prima zi a vacanţei de iarnă, o manifestare ştiinţifică demnă de laudă: cadrele didactice din şcolile de pe Valea Izei s-au întîlnit, aici, într-o sesiune de referate şi comunicări metodico-ştiinţifice, organizată în cadrul celei de a II-a ediţii a Festivalului naţional „Cîntarea României".

Meritul organizatorilor — un grup de inspectori şcolari competenţi şi inimoşi, între care, direct preocupaţi, îndrumătorii teritoriali: prof. Nicolae Vişovan şi inv. Lucian Todea — a fost dublat de acela al participanţilor, cadre didactice de pe Valea Izei, care au ştiut să-şi valorifice potenţialul creator şi în direcţia cercetării ştiinţifice, să facă din activitatea lor la catedră (încununată de bune rezultate) obiect al dezbaterilor metodice şi de specialitate, menite să contribuie, în continuare, la asigurarea succesului şcolar.

DRAGOMIR MAGDIN

AGENDA ACTIVITĂŢILOR DE PERFECŢIONARE

● Inspecţiile speciale pentru obţinerea gradelor didactice II, I şi pentru definitivare ● Criterii şi evaluare

Continuăm să publicăm alte informaţii privind examenele de definitivat şi pentru obţinerea gradelor didactice II şi I, precizînd, în acest număr, unele **norme generale, comune de organizare şi desfăşurare a inspecţiilor speciale.**

În vederea efectuării în bune condiţii şi într-un spirit de exigenţă sporită a inspecţiilor speciale pentru definitivare şi pentru gradul II, inspectoratele şcolare vor alcătui liste cu cele mai bune cadre didactice, pe specialităţi şi care au obţinut gradul I, cărora li se va acorda delegaţie pentru efectuarea inspecţiilor speciale. I.C.P.P.D. şi C.E.P.E.I.T. vor organiza, anual, instructaje cu aceste cadre didactice. Inspecţia specială pentru definitivare, sau pentru obţinerea gradelor II şi I va consta din asistenţă la minimum 4 lecţii pentru profesori şi maiştri-instructori — pe cît posibil la toate clasele cu care lucrează candidatul şi la toate activităţile din programul unei zile — şi la minimum 3 lecţii pentru învăţători şi educatoare. În cazul în care comisia nu este edificată asupra nivelului activităţii desfăşurate, inspecţia specială se prelungeşte, asistenţele efectuîndu-se la mai multe lecţii.

Cadrelor didactice care ocupă altă funcţie didactică sau predau altă disciplină decît aceea pentru care sînt calificate, li se efectuează inspecţia specială atît la lecţii şi activităţi în specialitate, cît şi la cele pe care le predau în mod curent.

În cadrul inspecţiei speciale se vor urmări următoarele aspecte ale activităţii candidatului:

— gradul de pregătire în specialitate; priceperea de a folosi metode active în munca la clasă; capacitatea de a folosi creator programele şi manualele; orientarea politică şi ideologică a lecţiilor; capacitatea de a valorifica valenţele educative ale lecţiilor; preocupări pentru creşterea eficienţei lecţiilor, pentru organizarea şi dotarea laboratoarelor, cabinetelor şi atelierelor ş.a.;

— nivelul de pregătire a elevilor, capacitatea acestora de a aplica cunoştinţele însuşite în practică, constatate prin: răspunsurile la lecţiile asistate, probe de control aplicate în cadrul inspecţiei, rezultate obţinute de seriile precedente la concursuri de admitere, olimpiade şi alte concursuri şcolare, în producţie ş.a.;

— rezultatele obţinute în munca educativă, în procesul de învăţămînt şi în activitatea extraşcolară; contribuţie adusă în activitatea organizaţiei de pionieri, sprijinul acordat organizaţiei U.T.C.;

— informarea candidatului în problemele actuale în domeniul specialităţii, al pedagogiei şi psihologiei, participarea la activitatea metodico-ştiinţifică din şcoală şi din cadru interşcolar (cercuri pedagogice, societăţi ştiinţifice, reuniuni metodice etc.);

— participarea şi rezultatele obţinute la activitatea social-obştească de răspîndire a cunoştinţelor în rîndul oamenilor muncii, de promovare a mişcării cultural-artistice şi sportive în cadrul concursurilor „Cîntarea României", „Daciada" ş.a.;

— ţinuta etico-cetăţenească ireproşabilă în şcoală şi societate, atitudinea militantă pentru înfăptuirea politicii partidului şi statului nostru.

În toate cazurile, la efectuarea inspecţiei speciale participă şi directorul şcolii, sau un membru al consiliului de conducere desemnat de director.

Observaţiile făcute cu prilejul inspecţiei speciale, concluziile desprinse şi aprecierile asupra activităţilor verificate se consemnează într-un proces-verbal în registrul şcolii. În aprecierea activităţii candidatului, comisiile vor ţine seama şi de aprecierile consiliului de conducere al unităţii în care funcţionează candidatul, precum şi ale organelor de partid şi de stat.

Cursuri de perfecţionare

Institutul central de perfecţionare a personalului didactic din Bucureşti şi filialele sale fac cunoscut cadrelor didactice care-şi desfăşoară activitatea în casele de copii pentru şcolari şi preşcolari următorul program al acţiunilor de perfecţionare organizate pentru anul şcolar în curs:

● Între 6—18 aprilie 1979 (perioada vacanţei de primăvară) la Bucureşti şi între 7—28 iunie la Cluj-Napoca, se vor desfăşura cursuri de perfecţionare pentru cadrele didactice care funcţionează în casele de copii şcolari.

● Între 25 mai — 15 iunie 1979, la Bucureşti, vor avea loc cursuri de perfecţionare pentru educatorii încadraţi în casele de copii preşcolari din toată ţara.

Publicaţiile de învăţămînt

Ultimul număr, pe anul trecut, al **„Revistei de pedagogie"** se deschide cu studiul „Accentuarea caracterului stimulativ şi procesului de învăţămînt în vederea asigurării succesului şcolar", conţinînd „propuneri pentru o cercetare-acţiune".

Din sumarul bogat mai semnalăm: cele cinci articole de la rubrica „Perfecţionarea actului de predare-învăţare", articole privind învăţarea limbilor moderne, studiul „Orientări şi tendinţe în pedagogia contemporană" de la rubricile „Opinii" şi „Confruntări". Foarte interesantă ni se pare, de această dată, rubrica „Istoria şcolii şi gîndirii pedagogice", cu materiale referitoare la o operă fundamentală a pedagogiei („Emil sau despre educaţie"), la educaţia fetelor în secolele XIV—XVIII şi la profesorul şi scriitorul Petre Dulfu. Revista mai conţine materiale despre şcoala din alte ţări, precum şi obişnuitele rubrici „Cărţi-idei" şi „Breviar".

Ultimul număr al revistei **„Învăţămîntul liceal şi tehnic profesional"** (Nr. 10, decembrie 1978) se deschide cu articolul „Semnificaţia Unirii de la 1 Decembrie 1918" (autor: Dumitru Aimaş). Semnalăm, în continuare, cîteva titluri de articole din sumarul revistei. La rubrica „Îndrumări metodice": „Activitatea metodică organizată de inspectoratele şcolare"; „Profesorul, conducător al procesului de învăţare" (autor: Iunian Chelu); „De la evaluarea rezultatelor şcolare la perfecţionarea activităţii metodice" (autor: Ion T. Radu); „Metodele educaţiei" (autor: Maria Itu). Ca noutate în domeniul mijloacelor de învăţămînt este prezentată o „Trusă de fizică pentru liceu" (autor: P. Gavriliţă). „O nouă modalitate de recuperare prin corigenţă" (autor: M. Gh. Filipoiu), este titlul articolului inclus la rubrica „Studii şi cercetări". La rubrica „Blocnotes" este prezent articolul „O lecţie de ergonomie şcolară (autor: M. Roşoga).

Amintim, de asemenea, celelalte rubrici ale acestui număr: „Şcoala şi protecţia muncii", „Răspundem cititorilor", „Biblioteca", „De peste hotare", „Curier" şi „Perfecţionare profesională".

Spicuim cîteva titluri din ultimul număr al revistei **„Forum"** din anul 1978: „Marea Unire din 1918 — operă fundamentală a maselor populare" (autor: Ioan Scurtu), „Aspectele strategice ale participării României la primul război mondial" (autor: Ion Munteanu); „Semnificaţiile Marii Uniri din 1918 la cotele împlinirii de azi ale României Socialiste" (autor: conf. univ. dr. Gh. Ioniţă).

La rubrica „Învăţămînt, cercetare, producţie" amintim articolul: Noi paşi pe calea adîncirii procesului de integrare a învăţămîntului agronomic clujean (autori: prof. univ. dr. I. Puia, rectorul Institutului agronomic „Dr. Petru Groza" din Cluj-Napoca şi prof. univ. dr. V. Stănescu).

Dintre articolele rubricii „Opinii-dezbateri" semnalăm două: „Politehnica clujeană — sărbătoreşte trei decenii de învăţămînt tehnic superior" (autor: prof. univ. dr. ing. Pálfalvi Attila, rectorul Institutului politehnic din Cluj-Napoca) şi „Rolul cercetării ştiinţifice în procesul instructiv-educativ (autor: Simion Faur, inspector general în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului). „Dialog şi confruntări în gîndirea economică contemporană" (autor: prof. univ. dr. Ion Bulborea) se intitulează unul dintre articolele rubricii „Sinteze şi confruntări". Rubrica „Cărţi şi idei" informează cititorii de apariţia dicţionarului de filosofie prin articolul scris de Cătălin Zamfir.

De asemenea, şi în acest număr sînt incluse rubricile: „Fişier editorial", „Retrospective", „Meridiane" şi „Miscelanee".

BREVIAR

„Stejarul Unirii" se numeşte un falnic copac aflat în curtea **Liceului industrial „Petru Maior" din Gherla.** După cum ne scrie prof. Gh. Breharu, acest monument vegetal cu semnificaţii istorice a împlinit recent 50 de ani, fiind plantat cu ocazia aniversării unui deceniu de la Unirea din 1918. S-a dezvelit o placă memorială, pe care scrie: „Stejarul Unirii — simbol al unităţii noastre". ● **La Şcoala generală nr. 13 din Ploieşti**, a fost inaugurată o expoziţie cuprinzînd material didactic confecţionat de elevi şi cadre didactice. Prof. Constantin Vasilescu, care ne trimite ştirea, precizează că expoziţia este prima de acest gen din şcolile generale ploieştene. ● „Cum îndrumă şi controlează consiliul de conducere al şcolii activitatea cadrelor didactice privind aprecierea cunoştinţelor elevilor" — tema unui reuşit schimb de experienţă organizat **la Şcoala generală nr. 7 din Medgidia.** Participanţii (inspectori şcolari şi directori de şcoli generale şi licee din judeţul Constanţa) au asistat la cinci lecţii deschise, au studiat modul în care se realizează ritmicitatea notării, au cercetat planşele şi diagramele întocmite în acest scop, luînd apoi în dezbatere modalităţile cele mai adecvate de apreciere a cunoştinţelor elevilor. ● O reuşită expoziţie de pictură şi grafică se află deschisă pînă la sfîrşitul acestei luni **la Casa corpului didactic din Capitală.** Ea cuprinde lucrări realizate în vara anului trecut în tabăra de creaţie de la Deva de către membrii Cenaclului artelor frumoase „Ion Andreescu". Expun dascălii-pictori: Alla Zamfira, Nuna Beldescu, Rodica Dracea, Manani Comănescu Iancu, Octavia Milculescu, Sanda Moga, Emil Nicolescu Nic, Cella Popescu, Marius Popescu, Lizica Stănescu, Nina Stuparu, Florica Hotnog-Tătulescu şi Alexandrina Zberea. Expoziţia e un cald omagiu adus patriei — istoriei şi frumuseţilor sale. ● **La Şcoala generală nr. 1 din Totoiu, jud. Vîlcea** — ne scrie inv. Mihai Bărbulescu — a avut loc sărbătorirea profesorului Nicolae Grigorescu, cu prilejul pensionării acestuia după o activitate la catedră de 42 de ani. La urările de sănătate şi zile însorite adresate sărbătoritului, le adăugăm şi pe ale noastre. ● „Lyceum" — revista **Liceului de matematică-fizică din Alexandria** — aşa cum precizează în Cuvîntul înainte şi prof. N. Frumosu, directorul şcolii, cuprinde creaţii ştiinţifice şi literare ale elevilor, „care ilustrează buna lor pregătire profesională, talentul şi entuziasmul lor tineresc". Aceste creaţii sînt întregite de cîteva lucrări de bună calitate ale cadrelor didactice. O revistă frumoasă şi bine gîndită. ● Numărul 7 al revistei „Coordonate" **(Liceul agroindustrial din Brăneşti-Ilfov)** este un amplu „magazin" al şcolii, cuprinzînd evocări, versuri, articole şi reportaje din viaţa liceului, probleme distractive, traduceri din Pascal şi din alţi clasici universali, rubrica „Ştiaţi că?", jocuri distractive, glume, un tabel cu personalul şcolii etc. Oare nu e prea mult? Punem această întrebare gîndindu-ne la viitoarele numere. Din punct de vedere grafic, însă, numărul de care ne ocupăm ni se pare excepţional. ● „Petale de lumină" este titlul unei noi reviste: a Organizaţiei pionierilor şi şoimilor patriei de la **Şcoala generală nr. 29 din Galaţi.** La început de drum, urăm „Petalelor" cît mai frumoase şi mai multe înfloriri. ● Un volum excepţional a editat recent **Casa corpului didactic a judeţului Hunedoara:** „888 de întrebări şi probleme rezolvate din mecanică". Volumul, cum spun şi autorii (prof. univ. dr. doc. ing. Ilie N. Constantinescu şi conf. univ. dr. Vasile Z. Iuşan) îşi propune să pună la dispoziţia viitorilor studenţi, odată cu unele întrebări şi răspunsuri posibile la examenele de admitere, şi un sistem de autocontrol al nivelului de pregătire pentru aceste examene. ● „Caietul informativ" nr. 3/1978 publicat de **Casa corpului didactic a judeţului Gorj**, în colaborare cu Inspectoratul şcolar, Sindicatul învăţămînt Tg. Jiu şi filialele judeţene ale societăţilor ştiinţifice, cuprinde o vastă bibliografie, pentru temele: 1) Metode şi procedee de apreciere şi control al progresului elevilor (docimologie); 2) Orientare şcolară şi profesională; 3) Forme şi metode de predare a matematicii; 4) Legătura şcolii cu familia în procesul educaţional. O încercare extrem de utilă tuturor pedagogilor. ● În cadrul Anului internaţional al copilului, în zilele de 4—5 ianuarie a.c. a avut loc **la Cluj-Napoca**, un simpozion pe tema: „Adaptarea la procesul de învăţămînt a copilului mic în raport cu starea psiho-somatică". Au participat cu referate şi comunicări cadre didactice universitare, medici, psihologi, cercetători din mai multe centre din ţară.

D. CICHIRA

SAVANT DE ÎNALT PRESTIGIU INTERNAŢIONAL, PROMOTOR AL ŞTIINŢEI ROMÂNEŞTI CONTEMPORANE

Mărturie de stimă şi admiraţie

Savant de reputaţie internaţională, personalitate distinsă a ştiinţei româneşti, tovarăşa academician doctor inginer Elena Ceauşescu este cunoscută şi apreciată pe toate meridianele lumii pentru valoroasa contribuţie la dezvoltarea cercetării ştiinţifice din domeniul chimiei, pentru iniţiativele aduse în scopul fructificării contactelor între reprezentanţi ai vieţii ştiinţifice româneşti şi ai altor state, relaţii care stimulează progresul civilizaţiei, menţinerea şi apărarea păcii.

Recunoaşterea meritelor deosebite ale eminentului om de ştiinţă, stima şi preţuirea cîştigate în largi cercuri ştiinţifice şi social-politice se concretizează în numeroasele distincţii şi titluri ştiinţifice conferite tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu de către academii şi alte prestigioase instituţii de cercetare şi de învăţămînt de peste hotare :

– Membru de onoare al Societăţii internaţionale de chimie industrială (1970) ;

– Membru activ al Academiei de ştiinţe din New York (1973) ;

– Membru de onoare al Colegiului chimiştilor şi inginerilor chimişti din Costa Rica (1973) ;

– Membru de onoare al Consiliului universitar şi al Consiliului de conducere al Universităţii Centrale din Ecuador (1973) ;

– Profesor onorific al Universităţii Naţionale de Inginerie din Peru (1973) ;

– Membru de onoare al Institutului American al chimiştilor (1973) ;

– Membru de onoare al Şcolii de ştiinţă a informaticii a Universităţii Centrale din Ecuador (1973) ;

– Doctor Honoris Causa al Universităţii din Buenos Aires (1974) ;

– Doctor Honoris Causa al Universităţii din Sud-Bahia Blanca (1974) ;

– Membru de onoare al Institutului Ecuadorian de Ştiinţe Naturale (1975) ;

– Doctor Honoris Causa al Universităţii Feminine a Filipinelor – Manila (1975) ;

– Membru de onoare al Societăţii de chimie din Mexic (1975) ;

– Doctor Honoris Causa al Universităţii din Yucatan (1975) ;

– Profesor universitar extraordinar al Universităţii Naţionale Autonome din Mexic (1975) ;

– Doctor Honoris Causa al Universităţii din Teheran (1975) ;

– Membru de onoare al Societăţii de Ştiinţă a Polimerilor – Japonia (1975) ;

– Membru corespondent al Academiei din Atena (1976) ;

– Membru de onoare al Academiei de arte şi ştiinţe din Ghana (1977) ;

– Membru asociat al Institutului Egiptului (1977) ;

– Membru de onoare al Academiei de ştiinţe a Statului Illinois (1978) ;

– Titlul de „Felow" (Membru de onoare) al Institutului Regal de Chimie al Marii Britanii (1978) ;

– Profesor Honoris Causa al Institutului Politehnic din Londra centrală (1978).

„Decernarea Diplomei de Membru de Onoare al Academiei de Ştiinţe a Statului Illinois, prima de altfel acordată unei personalităţi de peste hotare, reprezintă expresia recunoaşterii, de către membrii Consiliului de conducere, a contribuţiei dumneavoastră deosebite la dezvoltarea cercetării ştiinţifice în domeniul chimiei.

Primiţi, stimată doamnă academician, titlul onorific conferit, ca o recunoaştere atît a meritelor ştiinţei româneşti, pe care o reprezentaţi, cît şi a prestigiului internaţional de care ţara dumneavoastră se bucură în prezent, pentru politica sa independentă, pentru contribuţia activă la promovarea păcii în lume".

Prof. EMANUEL MERDINGER
membru al Consiliului de conducere al Academiei de Ştiinţe a Statului Illinois (S.U.A.)

„Sînt de profesiune şi chimist. Ca atare, am fost încîntată de posibilitatea de a vizita Institutul central de cercetări chimice din Bucureşti. Am avut, astfel, ocazia să iau contact cu activitatea bogată pe care o desfăşoară acad. dr. ing. Elena Ceauşescu, directorul general al institutului, sub conducerea sa directă efectuîndu-se aici cercetări legate de realizarea unor produse importante. Am reţinut adînca sa preocupare pentru buna lor utilizare, acum şi în viitor, o preocupare strîns conectată la dezvoltarea industrială a României Fără nici o îndoială, desfăşoară o muncă extraordinară, pentru ca — prin noi industrii — să se asigure cu forţe proprii ceea ce, înainte, ţara dumneavoastră era obligată să importe, în diferite domenii — mă refer, de pildă, la produse chimice, materiale plastice, fibre artificiale, medicamente etc. Am văzut foarte frumoasele rezultate obţinute în acest sens la institut, luînd în acelaşi timp cunoştinţă de lucrările în curs de realizare. Şi m-a impresionat, ca principală orientare, armonizarea activităţii ştiinţifice cu interesele economiei, ale producţiei".

MARGARET THATCHER
liderul Partidului Conservator din Marea Britanie

„Academia din Atena se simte profund onorată de prezenţa printre noi a soţiei marelui om al României, preşedintele Nicolae Ceauşescu... Este bine cunoscută personalitatea domniei sale ca om de ştiinţă, contribuţia sa, în calitate de director general al Institutului central de cercetări chimice din Bucureşti, la progresul cercetării în domeniul chimiei, la promovarea tehnologiei moderne în industria chimică, contribuţie ce şi-a găsit recunoaştere pe plan internaţional prin titlurile decernate de mari institute din străinătate. Academia din Atena, apreciind rolul preponderent al doamnei Elena Ceauşescu în dezvoltarea activităţii ştiinţifice din România, ca şi remarcabilele cercetări personale, profită de onoarea prezenţei sale la Atena pentru a exprima speranţa şi dorinţa unei colaborări ştiinţifice mai strînse a celor două ţări ale noastre, care nu poate viza altceva decît avantajul lor comun. Ca mărturie a stimei şi admiraţiei, Academia din Atena a ales-o pe doamna Ceauşescu membru corespondent".

Prof. NICOLAOS LAUROS
preşedintele Academiei din Atena

„Hotărîrea adoptată de Universitatea Feminină din Manila de a conferi titlul de «Doctor Honoris Causa» academicianului dr. ing. Elena Ceauşescu reprezintă o recunoaştere a meritelor sale pe tărîm ştiinţific, preţuirea faţă de ştiinţa românească în general. Aşa cum se arată în decizia Comitetului Universitar s-a apreciat în cel mai înalt grad şi au fost luate în considerare eminenţa academică şi creativitatea cu care a continuat cercetarea ştiinţifică, bucurîndu-se de respectul compatrioţilor săi şi de stima oamenilor de ştiinţă străini, aşa cum o evidenţiază calitatea sa de membru onorific în organizaţii de renume, ca şi titlurile, ordinele şi medaliile străine, precum şi titlurile onorifice care i-au fost conferite de instituţii de renume".

Dr. LUZ OLIVEROS-BELARDO
vicepreşedinte al Universităţii pentru cooperarea în domeniul cercetării, din Manila

Academia de ştiinţe a Statului Illinois (S.U.A.) a acordat academicianului doctor inginer Elena Ceauşescu titlul de membru de onoare

Înmînarea Diplomei de Doctor Honoris Causa al Universităţii Feminine a Filipinelor

„Pe plan internaţional sînt binecunoscute neobositele dumneavoastră căutări în domeniul sintezei compuşilor macromoleculari, în chimia polimerilor şi cauciucului — cercetări care au adus importante contribuţii în aceste dificile domenii".

(Din cuvîntarea ambasadorului JUAN HUSLAR PIETRI, la înmînarea Ordinului „Andres Bello", clasa I — cu eşarfă de onoare, al Republicii Venezuela).

„În doctor Elena Ceauşescu recunoaştem virtuţile femeii ce se consacră muncii ştiinţifice şi care îşi asumă, în spirit militant, o responsabilitate în construirea unei societăţi fără exploatatori şi exploataţi".

ERNESTO F. VILLANUEVA
rectorul Universităţii din Buenos Aires

„Hotărîrea Consiliului director al Institutului Ecuadorian de Ştiinţe Naturale de a acorda tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu titlul de membru de onoare, reprezintă un semn al recunoaşterii modului remarcabil în care conduce un important institut de cercetări în România, a aportului său deosebit la dezvoltarea vieţii ştiinţifice din România, a meritelor sale în efectuarea de studii importante în domeniul chimiei".

Prof. dr. MISAEL ACOSTA SOLIS
preşedintele Institutului Ecuadorian de Ştiinţe Naturale

„Îmi revine plăcută misiunea de a ruga pe tovarăşa Elena Ceauşescu să primească titlul de profesor universitar extraordinar al Universităţii Naţionale Autonome din Mexic, pe care marele senat al prestigioasei instituţii mexicane de cultură, cu o tradiţie de mai bine de patru secole, i-l acordă în semn de profundă stimă şi preţuire faţă de eminenta sa personalitate ştiinţifică, pentru activitatea remarcabilă desfăşurată pe tărîmul ştiinţei, pentru contribuţiile importante aduse la progresul cercetării în domeniul chimiei, la dezvoltarea României, la promovarea colaborării universitare româno-mexicane.

Prof. dr. GUILLERMO SOBERON ACEVEDO
rectorul Universităţii Naţionale Autonome din Mexic

Bibliotecile şcolare premiate în cadrul concursului „Cea mai bună bibliotecă şcolară"

Cea de a doua ediţie a concursului „Cea mai bună bibliotecă şcolară" s-a desfăşurat în întreaga ţară în cursul anului şcolar 1977 — 1978, în cadrul Festivalului naţional „Cîntarea României". Concursul a urmărit continuarea şi generalizarea experienţei bune obţinute în cadrul primei ediţii a concursului organizat în anul şcolar 1972—1973 privind optimizarea activităţii bibliotecilor şcolare, în vederea satisfacerii nevoilor procesului instructiv-educativ din şcoală, legarea strînsă a învăţămîntului cu practica. Faţă de ediţia precedentă, criteriile de apreciere şi selecţionare a celor mai bune biblioteci şcolare au vizat buna organizare a colecţiilor de publicaţii, acţiunile ample de popularizare a cărţii în rîndul elevilor. La actuala ediţie a concursului au participat peste zece mii de biblioteci şcolare. Publicăm, în continuare, lista bibliotecilor şcolare premiate de juriul republican în cadrul concursului „Cea mai bună bibliotecă şcolară".

PREMIILE MINISTERULUI EDUCAŢIEI ŞI ÎNVĂŢĂMÎNTULUI :

Premiul I : Biblioteca Şcolii generale nr. 7 din municipiul Roman, judeţul Neamţ, bibliotecară : Curelescu Corina ; Biblioteca Liceului de filologie-istorie „Ady-Şincai" din municipiul Cluj-Napoca, bibliotecară : Bacalu Georgeta.

Premiul II : Biblioteca Liceului pedagogic „Iosif Vulcan" din municipiul Oradea, bibliotecară : Moldovan Elena ; Biblioteca Şcolii generale nr. 1 din municipiul Satu Mare, bibliotecară Foriş Aurica.

Premiul III : Biblioteca Liceului industrial „Victoria" din municipiul Iaşi, bibliotecară Sîrbu Georgeta ; Biblioteca Liceului industrial din municipiul Turnu Măgurele, judeţul Teleorman, bibliotecară : Delcea Lucia Eugenia ; Biblioteca Liceului pedagogic din municipiul Arad, judeţul Arad, bibliotecar : Lucaci Ioan ;

Menţiuni : Biblioteca Liceului industrial „Nicu Gane" din Fălticeni, judeţul Suceava, bibliotecară : Nistor Maria ; Biblioteca Şcolii generale „George Enescu" din Sinaia, judeţul Prahova, bibliotecară : Lazăr Aneta ; Biblioteca Liceului de matematică-fizică din municipiul Giurgiu, judeţul Ilfov, bibliotecară : Ioan Georgeta ; Biblioteca Şcolii generale Siretel, judeţul Iaşi, bibliotecar : Preda Constantin ; Biblioteca Şcolii generale din Piatra, judeţul Teleorman, bibliotecară : Bîţă Aurora ;

PREMII SPECIALE :

Premiul special al juriului : Biblioteca Liceului de filologie-istorie „J. Honterus" din municipiul Braşov, bibliotecară : Pîrvu Liana ;

Premiul special al C.C. al U.T.C. : Biblioteca Liceului industrial nr. 5 din municipiul Bacău, bibliotecară : Chiriţă Constanţa ; Biblioteca Liceului industrial nr. 1 Lupeni, judeţul Hunedoara, bibliotecară : Dobra Elena ;

Premiul special al Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor : Biblioteca Şcolii generale nr. 1 din Dărmăneşti, judeţul Bacău, bibliotecar : prof. Buzatu Mihai ; Biblioteca Şcolii generale nr. 8 din Tg. Jiu, judeţul Gorj, bibliotecară : Pălănită Virginia ; Biblioteca Şcolii generale nr. 23 din Brăila, bibliotecară : Munteanu Olga

Premiul special al Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt, Ştiinţă şi Cultură : Biblioteca Şcolii generale din comuna Pomi, judeţul Satu Mare, bibliotecară : prof. Strempel Doina ;

Premiul special al Bibliotecii Centrale Pedagogice din Bucureşti : Biblioteca Liceului pedagogic din Deva, judeţul Hunedoara, bibliotecară : Stoica Olivia ;

Premiul special al Bibliotecii Centrale Universitare Bucureşti : Biblioteca Liceului industrial din Vatra Dornei, judeţul Suceava, bibliotecare : Axinte Livia, Oniga Lucreţia.

Premiul special al Bibliotecii Centare Universitare Cluj-Napoca : Biblioteca Liceului de filologie-istorie, din oraşul Sf. Gheorghe, judeţul Covasna, bibliotecare : Elekes Piroska, Nagy Edith.

Premiul special al Bibliotecii Centrale Universitare Iaşi : Biblioteca Liceului industrial nr. 1 din municipiul Mediaş, judeţul Sibiu, bibliotecară : Buruiană Margareta ;

Premiul special al Editurii Academiei R. S. România : Biblioteca Liceului de matematică-fizică din Caransebeş, judeţul Caraş-Severin, bibliotecară : Ştirban Ana ;

Premiul special al Editurii „Albatros" : Biblioteca Liceului industrial nr. 4 din municipiul Ploieşti, judeţul Prahova, bibliotecare : Dumitrescu Aurelia Silvia, Niculescu Elena ;

Premiul special al Editurii „Ceres" : Biblioteca Liceului agroindustrial din comuna Crasna, judeţul Sălaj, bibliotecară : Sereş Edita ; Biblioteca Liceului agroindustrial „Republica Cuba", comuna Fierbinţi, judeţul Ilfov, bibliotecară : Popescu Georgeta Olimpia ;

Premiul special al Editurii didactice şi pedagogice : Biblioteca Liceului pedagogic „Al. I. Vlahuţă" din municipiul Bîrlad, judeţul Vaslui, bibliotecare : Petreanu Pompilia, Avram Viorica ;

Premiul special al Editurii „Dacia" : Biblioteca Liceului de matematică-fizică „Al. I. Cuza" din municipiul Focşani, judeţul Vrancea, bibliotecară : Gheorghiu Doina.

Premiul special al Editurii „Ion Creangă" : Biblioteca Şcolii generale nr. 12 din municipiul Baia Mare, judeţul Maramureş, bibliotecară : Costin Sobolu Carmela.

Premiul special al Editurii „Junimea" : Biblioteca Liceului de matematică-fizică „Mihai Eminescu" din municipiul Satu Mare, judeţul Satu Mare, bibliotecară : Cavaşi Gabriela.

Premiul special al Editurii „Kriterion" : Biblioteca Şcolii generale nr. 2 din Odorheiul Secuiesc, judeţul Harghita, bibliotecară : Balint Marta.

Premiul special al Editurii militare : Biblioteca Liceului de matematică-fizică „A. T. Laurian" din municipiul Botoşani, judeţul Botoşani, bibliotecară : Dumitriu Lucia.

Premiul special al Editurii „Minerva" : Biblioteca Liceului industrial nr. 1 din Bistriţa, judeţul Bistriţa Năsăud, bibliotecară : Nalaţ Victoria.

Premiul special al Editurii muzicale : Biblioteca Liceului pedagogic Constanţa, bibliotecară : Apolozan Filofteia.

Premiul special al Editurii politice : Biblioteca Liceului economic şi de drept administrativ din Reşiţa, judeţul Caraş-Severin, bibliotecară : Craiovan Elisabeta.

Premiul special al Editurii sport-turism : Biblioteca Liceului de filologie-istorie din municipiul Oradea, judeţul Bihor, bibliotecară : Creţu Ecaterina.

Premiul special al Editurii ştiinţifice şi enciclopedice : Biblioteca Şcolii generale nr. 174 din Bucureşti, bibliotecară : Braga Ramona.

Premiul special al Editurii tehnice : Biblioteca Liceului industrial „Andrei Mureşanu" din municipiul Dej, judeţul Cluj, bibliotecară : Ţopan Maria.

Premiul special al Editurii „Univers" : Biblioteca Liceului de matematică-fizică din Slatina, judeţul Olt, bibliotecară : Gheorghe Floarea.

Jocuri de construcţie după povestire

Pornind de la constatarea că preşcolarul cîştigă mult în îndemînare şi inteligenţă prin participare liberă la activităţile de construcţie, dar şi de la faptul că formaţia lui poate fi mult înlesnită prin eforturile sistematice ale educatoarei — de a-l învăţa ceea ce el singur, prin încercări personale repetate, va dobîndi, poate, mai tîrziu — am încercat să lărgim aria jocurilor de construcţie cu sarcină precizată de la început — în cadrul cărora îi punem pe copii să analizeze şi să compare, copilul ajungînd să rezolve în mod independent problema dată — cu alte jocuri, pe care le-am numit jocuri de construcţie după povestire.

În prima fază, am pus la dispoziţia copiilor diferite materiale, ei avînd sarcina să aleagă acele materiale care se potrivesc pentru alcătuirea tabloului, a cadrului din povestea enunţată sau creată de educatoare (jocul desfăşurîndu-se pe echipe). Am spus copiilor, de exemplu, următoarea povestire : Un grup de copii din grădiniţă a plecat cu tovarăşa educatoare într-o excursie la pădure. Acolo au găsit o poieniţă cu flori frumoase, prin care curgea un rîu, iar de o parte şi de alta a rîului erau multe ciupercuţe şi mulţi fluturi. (Aici, povestea se întrerupea şi ceream copiilor să ne ajute să construim lucrul de care avem nevoie ca să trecem peste rîu). Celeilalte echipe i-am povestit o întîmplare despre o fetiţă care a plecat la plimbare cu mama ei. Pe drum, s-au gîndit să meargă la bunica fetiţei, care locuia în alt cartier al oraşului. Copiii trebuiau să spună de ce anume aveau nevoie mama şi fetiţa ca să se deplaseze în oraş, ce anume trebuiau să construiască. Ei trebuiau să aleagă deci materialele care se potrivesc pentru construirea vehiculelor şi încăperea unde se garează acestea şi să le construiască. Pentru rezolvarea primului exerciţiu de construcţie, ei au început să construiască un pod, o barcă, un cal etc., iar pentru rezolvarea celui de al doilea exerciţiu, majoritatea copiilor au construit maşini şi troleibuze, precum şi depoul sau garajul.

Acest procedeu a dezvoltat la copii în bună măsură atenţia, spiritul de observaţie, perseverenţa, creativitatea, independenţa lor în acţiune. Un accent deosebit l-am pus pe formarea la copii a unor deprinderi tehnice constructive, prin intermediul jocurilor de construcţie cu material din natură : boabe de fasole colorate, boabe de porumb, scoici, căpăcele de ghindă, pietricele, coji de nucă, măduva coceanului de porumb, forme geometrice, materiale plastice diferite, nisip, gheaţă colorată şi zăpadă.

În toate aceste jocuri s-a urmărit stimularea spiritului de iniţiativă, flexibilitatea gîndirii, imaginaţia lor. Am complicat apoi sarcina jocurilor, cerînd copiilor să opereze cu mai multe materiale, în scopul de a realiza refacerea în miniatură a unor obiective economice şi sociale ale oraşului vizitate anterior, ca de exemplu: Casa de cultură, Fabrica de zahăr, Casa pionierilor. În acest scop, au avut la dispoziţie pereţi şi acoperişuri decupate din cartoane, în culori apropiate de cele reale.

Astfel, în jocurile lor de construcţie, preşcolarii au dat dovadă de creativitate şi iniţiativă, iar observaţiile făcute de ei, contribuţia fiecăruia în cadrul acestor jocuri au scos în evidenţă faptul că ei ştiu să reflecteze viaţa socială în munca lor, cu o influenţă deosebită asupra formării reprezentărilor corecte şi bogate despre mediul înconjurător.

IRINA RĂDAN
directoarea Grădiniţei cu program prelungit nr. 4 din Giurgiu

COLOCVIU

„Învăţămînt şi creativitate"

Potrivit prevederilor planului-cadru privind „Acţiunea pentru stimularea participării maselor la activitatea de creaţie ştiinţifică şi tehnică", în cadrul celei de a II-a ediţii a Festivalului Naţional „Cîntarea României", în zilele de 27—28 decembrie 1978, la Bucureşti a avut loc Colocviul „Învăţămînt şi creativitate". Obiectivul principal al acestei acţiuni a fost de a răspunde exigenţelor trasate recent de Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român şi anume ca „în cea de a doua fază a festivalului să se organizeze mai multe acţiuni consacrate dezbaterii şi soluţionării problemelor economice şi sociale cu care se confruntă fiecare colectiv de muncă, educaţiei materialist-ştiinţifice a oamenilor muncii, antrenării mai largi a maselor la creaţia ştiinţifică şi tehnică".

Acţiunea fiind organizată sub egida Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului şi a Academiei de ştiinţe sociale şi politice, în colaborare cu Consiliul Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie, Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România, Organizaţia Pionierilor, Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste, Uniunea sindicatelor din învăţămînt, ştiinţă şi cultură, a antrenat numeroşi factori şi participări semnificative : academicieni, cadre didactice, cadre din cercetare şi proiectare, ingineri, inovatori şi inventatori, activişti de tineret şi din sistemul culturii, studenţi ş.a.

Lucrările au fost deschise de conf. univ. Virgiliu Radulian, directorul Institutului de cercetări pedagogice şi psihologice, care a prezentat comunicarea „Cercetarea pedagogică şi creativitatea în învăţămînt". În reuniunea plenară a Colocviului s-au prezentat 16 comunicări. Din partea Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului, prof. univ. dr. Gheorghe P. Apostol, director adjunct, a prezentat comunicarea „Politica Partidului Comunist Român de dezvoltare creatoare a învăţămîntului". Din partea Academiei de ştiinţe sociale şi politice a prezentat un cuvînt de salut Ştefan Voicu, vicepreşedinte, redactor şef al revistei „Era socialistă". Din partea Academiei Republicii Socialiste România, academicianul Ştefan Milcu, membru al prezidiului, a prezentat comunicarea cu tema „Integrarea socio-profesională şi creativitatea".

Din partea Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, Ion Traian Ştefănescu, prim secretar, ministru pentru problemele tineretului, a prezentat comunicarea „Relaţia profesori-elevi în perspectiva cultivării şi afirmării spiritului creator revoluţionar al tineretului".

Din partea Consiliului Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie, prof. univ. dr. docent Iosif Tripşa, vicepreşedinte, a prezentat comunicarea „Implicaţii sociale ale dezvoltării creativităţii ştiinţifice şi tehnice ca fenomen de masă."

Din partea Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste, Tamara Dobrin, vicepreşedinte, a prezentat comunicarea „Politica culturală a P.C.R. — condiţie de bază a creativităţii maselor populare".

S-au mai prezentat, în reuniunea plenară, următoarele comunicări : Academician Ştefan Pascu — „Concepţie şi metodologie în elaborarea Tratatului de istorie a învăţămîntului românesc" ; Prof. univ. dr. Mircea Maliţa — membru corespondent al Academiei R.S. România — „Învăţarea participativă şi anticipativă" ; Academician Radu Voinea, rector al Institutului Politehnic Bucureşti — „Componenţa tehnică a culturii generale contemporane" ; Prof. univ. dr. docent Stanciu Stoian, membru corespondent al Academiei R.S. România — „Evoluţia unor concepte pedagogice" ; Conf. univ. dr. Dragoş Vaida, director adjunct al Centrului European pentru Învăţămîntul Superior (CEPES) — „Rolul formativ al învăţămîntului de informatică" ; Prof. univ. dr. docent Alexandru Tănase — „Educaţie şi cultură socialistă" ; Academician Ştefan Bălan — „Din tezaurul de creaţie al ştiinţei şi tehnicii româneşti" ; Academician Gheorghe Mihoc — „Învăţămînt şi creativitate în matematică" ; Prof. Constantin Stăiculescu, vicepreşedinte al Uniunii sindicatelor din învăţămînt, ştiinţă şi cultură — „Cuvînt din partea Uniunii sindicatelor din învăţămînt, ştiinţă şi cultură".

În afara reuniunii plenare au avut loc prezentări de comunicări şi dezbateri pe secţii şi s-au organizat următoarele mese rotunde :

— „Dezvoltarea creativităţii tehnico-ştiinţifice" (conducător : prof. univ. Iosif Tripşa, vicepreşedinte al Consiliului Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie).

— „Integrarea învăţămîntului cu cercetarea şi producţia" (conducător : prof. dr. ing. Dolphi Primer, şef de catedră la Institutul Politehnic Bucureşti).

CONST. MIHAILA

(Continuare în pag. a 5-a)

„Conducerea ştiinţifică în şcoli"

Volumul „Conducerea ştiinţifică în şcoli" de Ioan G. Borca, apărut recent în Editura „Dacia" din Cluj-Napoca cuprinde o analiză aprofundată a activităţii la nivelul instituţiilor de învăţămînt, în perspectiva realizării eficiente a politicii Partidului Comunist Român în domeniul educaţiei şi învăţămîntului.

În ansamblul său, volumul constituie — aşa cum de altfel se şi intitulează primul capitol — o abordare sistemică a conducerii ştiinţifice. Pe această linie sînt dezbătute direcţiile şi sensurile circulaţiei informaţiei din şcoală, aspectele complexe ale deciziei, elementele şi conţinutul acţiunii şcolare, precum şi munca directorilor de şcoli.

Prin ţinuta şi rigoarea ştiinţifică a problemelor dezbătute, lucrarea se înscrie în rîndul celor mai actuale preocupări privind dezvoltarea şi perfecţionarea întregii activităţi menite să contribuie la ridicarea calitativă a procesului instructiv-educativ de învăţămînt.

C. TRAIAN

JUDEŢUL NEAMŢ

Predarea limbii române şi a matematicii în unele unităţi şcolare

Sondajele efectuate de minister, împreună cu inspectoratul şcolar, în unităţi de învăţământ general şi liceal din judeţul Neamţ, au condus la concluzia că perfecţionarea continuă a studiului limbii şi literaturii române în ciclurile gimnazial şi liceal a constituit o preocupare constantă a inspectoratului şcolar, care, avînd în vedere cerinţele noi ale programelor şcolare, ca şi orientările stabilite de Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului, a organizat mai judicios activitatea profesorilor încadraţi la această disciplină.

Perfecţionarea continuă a studiului limbii române

Prin tematica cercurilor pedagogice, instruirea periodică a responsabililor acestora şi a profesorilor care efectuează inspecţii speciale, prin acţiunile de informare ştiinţifică, cu participarea unor specialişti din învăţămîntul universitar şi institute de cercetare, precum şi prin dezbateri şi lecţii deschise, s-a urmărit aplicarea unor metode şi procedee eficiente de analiză a textului literar, îmbunătăţirea studiului gramaticii în corelare cu celelalte ramuri ale lingvisticii, diversificarea căilor de îmbogăţire, activizare şi precizare a vocabularului, a modalităţilor de valorificare a lecturii obligatorii şi facultative.

Din analiza lucrărilor prezentate de elevi la concursul de admitere, la probele de verificare a cunoştinţelor şi la examenul de bacalaureat, din verificarea probelor de control date recent şi a tezelor trimestriale, a caietelor de teme şi de notiţe, din asistenţele la lecţii şi convorbirile cu profesorii de la şcolile controlate, rezultă că acestia se străduiesc să accentueze caracterul formativ al predării limbii şi literaturii române, disciplină fundamentală, factor esenţial în educarea comunistă a tineretului şcolar, ridicînd continuu calitatea procesului instructiv-educativ.

Concepţia unitară a colectivelor de catedră în legătură cu obiectivele generale şi specifice ale disciplinei, pe diferite trepte de învăţămînt, s-a concretizat, în multe cazuri, în organizarea de la începutul anului şcolar, a activităţii de predare-învăţare, pornindu-se de la nivelul de cunoştinţe evaluat prin probe de control aplicate la clasele a V-a, a IX-a, şi a XI-a, probe care au determinat o muncă diferenţiată, sprijinirea continuă şi sistematică a efortului elevilor de-a lungul trimestrului.

În şcolile generale, la lecţiile de gramatică, se asigură rigurozitatea ştiinţifică a cunoştinţelor, se acordă atenţie formării deprinderilor de exprimare corectă, orală şi în scris. În acest sens, la ciclul gimnazial, a crescut ponderea activităţilor aplicative, a exerciţiilor creatoare de însuşire a limbii, de formare a capacităţilor de exprimare logică şi coerentă.

La lecţiile de literatură, atît la gimnaziu cît şi la liceu, la unităţile de învăţămînt controlate, s-a constatat preocuparea pentru dezvoltarea interesului elevilor pentru lectura literară, a gustului pentru citit. În predare au fost folosite diferite procedee stimulatorii pentru angajarea proceselor intelectuale ale elevilor, făcîndu-se corelaţii interdisciplinare, valorificîndu-se cu pricepere potenţialul formativ al conţinutului lecţiilor, urmărindu-se educarea sensibilităţii estetice, îmbogăţirea vieţii afective, a elevilor, formarea şi consolidarea sentimentului de dragoste faţă de patrie, popor şi partid, punîndu-se, totodată, studiul literaturii în slujba asimilării normelor limbii române literare.

Rezultatele bune obţinute la tezele trimestriale şi la probele de control aplicate unui număr de 302 elevi din clasele VIII-XII au scos în evidenţă preocuparea profesorilor pentru formarea capacităţii de înţelegere şi interpretare a literaturii, de asimilare a valenţelor educative ale operelor literare.

Din analiza unui număr de peste 350 de lucrări prezentate la probele scrise pentru cuprinderea în treapta I şi la examenul de bacalaureat, s-a desprins concluzia că, în unele licee, un mare număr de elevi au note ridicate, posedă un stil curat, îşi pot exprima gîndurile logic, au o informaţie exactă în legătură cu tema aleasă, au un limbaj bogat, colorat şi îngrijit, manifestă sensibilitate şi originalitate în interpretarea literaturii politice şi cu caracter militant, a operelor literare în genere. Sînt de obicei elevii acelor profesori care, în cadrul lecţiilor, manifestă grijă pentru selecţia şi sistematizarea ideilor, pentru înlăturarea informaţiilor de prisos, pentru subliniere a problemelor de viaţă care pot influenţa conştiinţa elevului în spiritul umanismului, al patriotismului socialist.

Se cuvine a fi subliniată, de asemenea, contribuţia din ce în ce mai substanţială a bibliotecilor şcolare — dotate continuu cu lucrări de referinţă şi cu opere incluse în programele şcolare. Materialul din dotarea bibliotecilor ajută substanţial pe elevi în pregătirea lecţiilor de limbă şi literatură română, precum şi la obţinerea unor rezultate constant bune la olimpiade şi la concursuri de creaţie „Tinere condeie".

Regretabil este însă faptul că, pe lîngă asemenea rezultate îmbucurătoare obţinute în multe din unităţile de învăţămînt ale judeţului, în pregătirea unor elevi s-au constatat şi aspecte negative, care trebuie să stea în atenţia colectivelor de catedră, a conducerilor de şcoli. La gramatică şi literatură, principalele neajunsuri privesc sistematizarea cunoştinţelor, integrarea manualului în activitatea cu elevii în clasă şi în afara clasei, extinderea laturii teoretice în dauna caracterului practic-aplicativ, eludarea problemelor de ortografie şi punctuaţie, cunoaşterea elementelor esenţiale ale analizei literare, abundenţa de informaţii istorico-literare, integrarea orelor de compunere în activitatea cu elevii.

Procesele verbale de inspecţie, sondajele aplicate elevilor, verificarea caietelor de teme şi notiţe, a altor lucrări scrise, au demonstrat că numeroşi elevi din gimnazii şi licee (mai ales cei din clasele a IX-a şi a X-a) întîmpină serioase dificultăţi în ceea ce priveşte folosirea normelor ortografice şi de punctuaţie, nu ştiu să scrie corect numele proprii româneşti şi străine, să articuleze şi să folosească acordul gramatical. De asemenea, numeroşi elevi au un vocabular stereotip, sărac, folosesc cuvinte în sens impropriu, confundă personaje şi situaţii, manifestă predilecţie pentru amănunte nesemnificative, nu stăpînesc tehnicile de elaborare a unei compuneri libere sau cu destinaţie specială, citesc foarte puţin, rezumîndu-se doar la fragmente din manuale şi antologii, fac frecvente greşeli de compoziţie şi stil, analizează cu greutate textele epice şi, îndeosebi, cele lirice, avînd tendinţa de a povesti conţinutul unor lucrări în versuri, uneori şi acolo unde acest lucru nu este posibil.

Lipsurile din pregătirea elevilor sînt generate, în parte, de carenţele în pregătirea ştiinţifică şi metodologică a unor cadre didactice, de sistemul defectuos de muncă al acestora, de insuficienta lor preocupare pentru pregătirea fiecărei lecţii şi pentru adaptarea ei la particularităţile specifice fiecărei clase, pentru înţelegerea şi realizarea în practică a cerinţelor formulate de programele şcolare.

O parte dintre profesorii a căror activitate a fost controlată nu manifestă deplină răspundere pentru formularea atentă a subiectelor pentru tezele şi probele de control, a temelor pentru activitatea independentă de acasă, la care se adaugă necorectarea sistematică a temelor făcute acasă şi lipsa de exigenţă în aprecierea pregătirii elevilor.

Despre unele sarcini

Pentru îmbunătăţirea, în continuare, a studiului limbii şi literaturii române este necesar ca, în toate unităţile de învăţămînt ale judeţului, să se acorde atenţie sporită exprimării orale şi în scris a elevilor, stabilindu-se un plan concret de măsuri la nivelul fiecărei catedre.

Profesorii de limba şi literatura română trebuie să aplice un sistem mai riguros de evaluare a randamentului şcolar, ţinînd seama de calitatea răspunsurilor orale şi a lucrărilor scrise, de corectitudinea exprimării, puterea de sinteză, de analiză şi interpretare a operelor citite, de orientarea politico-ideologică a elevilor, originalitatea opiniilor şi logica argumentării, de încadrarea în subiect, imaginaţia şi plasticitatea limbajului folosit în expunere. În acest scop, în activitatea cu elevii, toţi profesorii trebuie să introducă fişa de greşeli tipice, iar la nivelul fiecărei şcoli să se realizeze unitatea de cerinţe a tuturor cadrelor didactice, indiferent de specialitate, corectîndu-se greşelile pe care elevii le mai fac în exprimare.

Comentarea textului literar, atît la gimnaziu cît şi la clasele de liceu, trebuie să respecte, la toate lecţiile, principiul diferenţierii, cerinţele analizei simultane a relaţiilor dintre conţinut şi expresie, precum şi principiul participării conştiente şi active a elevului la analiză.

De asemenea, considerăm că este necesar ca toate cadrele didactice să-i înveţe pe elevi să folosească tehnicile specifice muncii intelectuale, extinzîndu-se, în acelaşi timp, experienţa unor profesori care utilizează cu eficienţă metode active, mijloace audio-vizuale, cabinete de specialitate.

Concomitent cu sprijinirea elevilor care întîmpină greutăţi în învăţare, recomandăm să se acorde atenţie sporită pregătirii şi îndrumării elevilor cu aptitudini în cercuri şi cenacluri literare, asigurîndu-se o participare mai largă şi mai concludentă la editarea revistelor şcolare, la desfăşurarea manifestărilor cultural-artistice cu caracter local şi naţional.

Pentru o concepţie modernă în învăţămîntul matematic

Receptivitate şi interes autentic faţă de noua concepţie de predare a matematicii la clasa I — aceasta este concluzia ce s-a desprins din convorbirile, sondajele şi analizele, pe care le-am efectuat nu demult în şcolile judeţului Neamţ.

Inspectoratul şcolar al acestui judeţ, în colaborare cu Casa corpului didactic, a organizat o serie de acţiuni care să întregească imaginea învăţătorilor despre predarea capitolelor şi cunoştinţelor moderne ale matematicii : dezbaterea atentă a programei, a manualului şi îndrumătorului ; s-a acordat atenţie cursurilor de pregătire cu durata de 5—7 zile, în care au fost abordate aspecte de mare interes pentru munca la clasa I (noţiuni elementare despre mulţimi, noţiunii de număr natural, numerele naturale pînă la 10, denumirea şi notarea numărului de elemente al unei mulţimi etc.) ; a fost fixată pentru tot anul şcolar, o tematică adecvată pentru cercul pedagogic şi s-au organizat — cu participarea învăţătorilor de pe întreg cuprinsul judeţului — cercuri de studiu, conduse de persoane avizate, care s-au ocupat de capitolele mai dificile din programa şcolară. Aceste activităţi au fost urmate de lecţii practice. Totodată, a fost furnizată o bogată informaţie privind confecţionarea materialului didactic necesar demonstraţiilor efectuate de către învăţători. De asemenea colectivul de specialişti ai inspectoratului şcolar a participat la numeroase activităţi şi lecţii, a analizat aspectele negative, stabilind măsuri privind perfecţionarea pe această linie a pregătirii învăţătorilor. Casa corpului didactic a fost sprijinită în elaborarea unei culegeri de planuri de lecţii pentru predarea matematicii la clasa I. În cadrul comisiilor metodice şi al cercurilor pedagogice s-au prezentat, conform indicaţiilor Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului, teme însoţite de lecţii practice.

Asistenţele pe care le-am efectuat în şcolile acestui judeţ au scos în evidenţă orientarea în general bună a cadrelor didactice care, cu rîsoare ştiinţifică şi uneori chiar cu ingeniozitate, au reuşit să respecte prevederile programei privind formarea noţiunilor şi să-şi reconsidere concepţia asupra lecţiei, să-şi adapteze la noile cerinţe metoda de lucru, conţinutul şi maniera de folosire a materialului didactic.

Mai aproape de cerinţele contemporaneităţii

În predare, s-a pornit de la situaţii şi obiecte familiare copiilor, aplicîndu-se principiul trecerii de la uşor la greu, de la simplu la complex şi îmbinîndu-se activitatea de bază cu jocul. Au fost predate toate temele planificate. Din studiul lucrărilor de control pe care le-am dat în cîteva şcoli rezultă că elevii pot construi mulţimi de obiecte reale, ştiu să reprezinte grafic mulţimile, folosind diagramele Venn, efectuează operaţii (intersecţia, reuniunea şi diferenţa), stabilesc corect corespondenţa între mulţimi, dovedind că şi-au însuşit conştient noţiunea de număr, ca proprietate a mulţimilor echivalente, sînt în stare să aleagă semnele potrivite (<, >, =) şi să opereze cu ele în concentrul 0—10, aplică relaţiile de ordine la scrierea şirului numeric în ordine crescătoare şi descrescătoare, rezolvă, la nivelul lor de accesibilitate, exerciţii privind ordinea şi succesiunea.

Controlul pe care l-am efectuat a detaşat totodată şi unele neajunsuri : unii învăţători dovedesc rămîneri în urmă în ceea ce priveşte iniţierea în matematica modernă, familiarizarea cu noţiunile fundamentale, nu se pregătesc temeinic pentru lecţie; nu se preocupă suficient de confecţionarea materialului didactic adecvat, dau dovadă de comoditate în perfecţionarea metodelor de lucru cu clasa, în organizarea lecţiilor, ceea ce face ca elevii să-şi însuşească mai greu noţiunile şi chiar să se plictisească la oră ; cîteodată, în predare, apar unele confuzii, mai ales în ceea ce priveşte limbajul matematic, care este denaturat printr-o terminologie improprie (mulţime mare, mică, verde, albastră etc.) ; uneori se utilizează incorect tipurile de relaţii (<, >), care sînt scrise între mulţimi ; unii învăţători nu reuşesc să-i facă pe elevi să înţeleagă noţiunea de număr, ca proprietate a mulţimilor echivalente.

La gimnazii şi licee, lecţiile de matematică la care s-a asistat, recent sau în etape anterioare, au fost, în general, de bună calitate din punct de vedere ştiinţific şi metodic, susţinute cu îndemînare, iar în unele cazuri chiar cu măiestrie pedagogică. Ele au vădit, în marea lor majoritate, preocupări deosebite din partea profesorilor pentru însuşirea concepţiei promovate de minister prin noile programe şi manuale, pentru aplicarea creatoare a noilor programe şi manuale în procesul instructiv-educativ, pentru adecvarea acestora la profilurile şi specialităţile unităţilor respective. Ca urmare, nivelul de pregătire matematică al elevilor este în general bun, corespunzător cerinţelor programei ; şcolarii dovedesc cunoaşterea majorităţii conceptelor fundamentale cerute de programă, bune deprinderi de lucru şi stăpînirea tehnicilor de calcul. La profilul matematică — fizică am constatat rezultate deosebite în înţelegerea unor concepte de fineţe, a unor construcţii matematice pretenţioase, dificile, cum sînt cele care apar la geometrie.

Fără a diminua valoarea realizărilor, trebuie spus totodată că s-au observat şi unele deficiente care trenează asupra eficienţei lecţiilor, calităţii cunoştinţelor. Astfel, noţiunile nou introduse nu sînt suficient de bine cristalizate, nu întotdeauna se pune accentul pe esenţa temei propuse de lecţie şi rigorile de limbaj nu sînt totdeauna respectate.

Documentele de inspecţie arată că există încă profesori care nu se pregătesc conştiincios pentru ore, supraîncarcă pe elevi cu exerciţii şi probleme pentru acasă, nu îndrumă suficient şi diferenţiat munca independentă, lucrează, de regulă, cu cei buni şi foarte buni, acordă o grijă excesivă însuşirii algoritmilor şi mai puţin formării gîndirii matematice, se preocupă îndeosebi de parcurgerea cantitativă şi nu de realizarea calitativă, de profunzime, a programei. Se observă, de asemenea, insuficienta pregătire de specialitate a unor absolvenţi de institute pedagogice.

Noua programă pentru clasa a V-a se parcurge, în general, într-un ritm normal, fără dificultăţi deosebite pentru elevi, ceea ce dovedeşte că ea va fi realizată în condiţii bune.

În această ordine de idei, menţionăm că în judeţul Neamţ au existat preocupări constante, de peste zece ani, pentru conturarea unei concepţii moderne în învăţămîntul matematic, s-au realizat experienţe valoroase cu rezultate care au confirmat viabilitatea concepţiei şi au condus la elaborarea unor lucrări metodico-ştiinţifice, programe şi manuale publicate. Asemenea preocupări meritorii au creat condiţii favorabile introducerii şi aplicării creatoare a noilor programe, inspectoratul şcolar dispunînd de nucleu de cadre valoroase, cu experienţă în materie, care se ocupă şi de îndrumarea (metodică şi pe probleme de specialitate) a învăţătorilor şi educatoarelor.

Programa pentru clasa a IX-a are, în schimb, o densitate şi un grad de dificultate mult prea mare, în raport cu numărul de ore, iar concepţia pe care o promovează programa şi manualul de geometrie nu găsesc, în informaţia anterioară a elevilor, un teren suficient de pregătit pentru un asemenea volum de cunoştinţe.

Aceste situaţii au generat stări necorespunzătoare de lucruri : a) există clase la care profesorii, dispunînd doar de opt ore pentru parcurgerea primului capitol la geometrie şi de colective de elevi cu pregătire medie şi mediocră, au socotit nimerit să facă recapitularea prevăzută de programă în stilul geometriei învăţate de elevi în gimnaziu ; b) la alte clase, chiar de la liceele de matematică-fizică, spre care s-au îndreptat cei mai buni elevi din judeţ, unde studiul geometriei se realizează în noua concepţie, profesorii au fost nevoiţi să solicite elevilor un efort mult prea mare, atît prin numeroase lecţii suplimentare cît şi printr-o activitate independentă amplă ; c) apar dificultăţi în folosirea metodelor moderne de lucru cu elevii, chiar la profesorii care la alte clase dovedesc stăpînirea acestor mijloace ; d) se manifestă temeri, în rîndul unor profesori, că programa de geometrie pentru clasa a IX-a nu poate fi realizată în întregime sau că va fi parcursă superficial, formal, aspect ce trebuie evitat cu desăvîrşire, prin efortul coordonat al catedrelor, directorilor şi inspectorilor de specialitate.

ION RIZESCU
director în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

POMPILIU VÎLCU
inspector general în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

ION BOTEZATU
inspector general în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

ION CRĂCIUN
inspector general la Inspectoratul şcolar judeţean Neamţ

„Învăţămînt şi creativitate"

(Urmare din pag. a 4-a)

— „Politehnizarea învăţămîntului" (conducător : prof. univ. dr. Constantin Bălă, prorector al Institutului Politehnic Bucureşti).

— „Progresul tehnic şi perfecţionarea învăţămîntului" (conducători: prof. univ. dr. docent Edmond Nicolau şi dr. Al. Gheorghiu).

În cadrul lucrărilor pe secţii s-au prezentat 293 comunicări.

Participanţii la Colocviu au vizitat Laboratorul de instalaţii termice industriale de la Facultatea de energetică a Institutului Politehnic Bucureşti, unde se desfăşoară instrucţie programată asistată de calculator ca tehnologie modernă de lucru cu studenţii ; vizita a fost precedată de expunerea prof. dr. ing. Ion Carabogdan „Cu privire la concepţia de realizare şi funcţionalitate a laboratorului" şi a fost urmată de dezbateri.

În încheierea lucrărilor Colocviului, s-au prezentat succinte sinteze ale dezbaterilor care au avut loc pe secţii şi în cadrul „meselor rotunde", precum şi unele probleme ce se propun ca obiect de preocupări viitoare ale cercetării în domeniul educaţiei şi învăţămîntului.

Apreciem că întreaga manifestare, prin nivelul calitativ al comunicărilor şi dezbaterilor, prin numeroasele propuneri prezentate şi prin strînsa colaborare şi implicare a factorilor menţionaţi, se înscrie ca o reuşită ştiinţifică în atingerea obiectivelor fixate prin politica partidului nostru în domeniul învăţămîntului.

PLANURI DE LECŢII

În cursul acestui trimestru, la clasa I, se predau, printre alte sarcini, şi operaţiuni de adunare şi scădere. Pentru a veni în sprijinul colegilor noştri care predau matematica la această clasă publicăm, în scop orientativ, două planuri de lecţii elaborate de institutoarea Virginia Velicu de la Şcoala generală nr. 156 din Bucureşti (Adunarea cu 2) şi inv. Didina Popa de la Şcoala generală nr. 135 din Bucureşti (Scăderea cu 5), sub îndrumarea prof. Petruţa Găzdaru, inspector şcolar la Inspectoratul şcolar al municipiului Bucureşti.

Redacţia solicită colegii care au elaborat planuri de lecţii pentru predarea matematicii la clasa I să ne comunice numele, şcoala şi adresa în vederea unei eventuale publicări a unor planuri de lecţii în cursul anului şcolar viitor.

ADUNAREA CU 2

Obiectul : Matematica, clasa I
Subiectul : Adunarea cu 2
Tipul lecţiei : Comunicare de noi cunoştinţe

Scopul : Înţelegerea şi însuşirea adunării cu 2, pe baza reuniunii mulţimilor disjuncte şi pe baza lucrului cu riglete ; evidenţierea proprietăţii de comutativitate a adunării ; dezvoltarea deprinderii de a rezolva oral probleme simple ; formarea deprinderii de calcul rapid

Metode : demonstraţia, conversaţia, exerciţiul, activitatea cu mulţimi de obiecte.

Material didactic : planşă, tabla magnetică, material didactic individual, riglete, jocul „Săculeţul fermecat".

Desfăşurarea lecţiei

Verificarea cunoştinţelor : Ce înseamnă a aduna două numere ? Solicit elevilor să reprezinte adunarea grafic, cu ajutorul mulţimilor (8 minute). Cum se numesc numerele pe care le adunăm ? Dar rezultatul adunării ? Se verifică tabela adunării cu 1. Calcul mintal :

2+1	6+1
1+7	1+8
4+1	1+7
1+9	7+1

Pregătirea lecţiei noi : Descopăr tabla pe care se află scris :

3	5	6	8
7	9	4	6
2	2	10	8

Îi solicit pe elevi să compare numerele şi să pună semnele potrivite între ele („<", „>", sau „=")

Număraţi din 2 în 2 în ordine crescătoare şi descrescătoare. Măriţi pe 2 cu 1. Adăugaţi pe 1 la 2. Cu cît este mai mare 2 decît 1 ? ; (2+1=1+2=3).

Jocul logic : „Săculeţul fermecat" (5 minute) se foloseşte pentru verificarea adunării cu 1 sau pentru pregătirea adunării cu 2.

Descrierea jocului : Într-un săculeţ se află multe desene reprezentînd iepuraşi, veverişe, ciuperci, arici etc. Se scot diferite figuri, se fixează pe tabla magnetică, iar elevii compun probleme (sau poveşti scurte) după imaginile grupate (jocul se va axa în acest caz pe adunarea cu 2).

Predarea (27 de minute)

Ghicitoare : „Chiar cînd puşca face «poc» / Scoate apă şi nu foc. / Iepuraşii n-au cum să ştie, / Aşadar, că-i jucărie. / Şi-ngroziţi fug spre zăvoi / Trei, şi-alături încă doi. / Cine ar putea să-mi spună / Cîţi fugiră împreună ?".

Se enunţă problema : Într-o fructieră am trei mere galbene şi două mere roşii Cîte mere sînt pe fructieră ?

Cu cît este egal 3 bile plus 2 bile ? Sau : cît obţinem dacă adăugăm la 3 bile 2 bile ?

Prezint planşa.

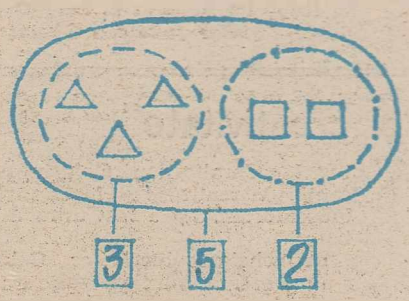

Ce vedeţi în desen ? (2 mulţimi). Numiţi-le. Ce am obţinut prin reuniunea lor ? Cîte elemente are mulţimea — reuniune ? Deci, am obţinut mulţimea de 5 elemente ?

Lucru cu rigletele : Luaţi o rigletă de 3 unităţi ; puneţi în continuare o altă rigletă de 2 unităţi. Puneţi sub ele o singură rigletă cu tot atîtea unităţi. (Toţi elevii lucrează pe bănci — un elev la tablă). Din ce aţi obţinut rigleta de 5 unităţi ?

Deci, oricare ar fi ei : iepuraşi, mere, figuri geometrice — cu cît este egal 2+3 ?

Deci : 3+2=2+3=5.

Scriu pe tablă şi elevii în caiete.

Se discută semnele „+" (plus) şi „=" (egal) în ceea ce priveşte scrierea şi înţelesul lor.

La fel voi proceda şi cu exerciţiile :

4+2
2+4

folosind, în loc de planşă, tabla magnetică cu reuniunea mulţimi disjuncte iar elevii lucrînd individual în bancă.

Pentru adunările : 5+2 ; 2+5 ; 6+2 ; 2+6 ; 7+2 ; 2+7 ; 8+2 ; 2+8 se vor folosi în continuare activităţi cu mulţimi, riglete, precum şi numărătoarea.

Fixarea cunoştinţelor (5 minute). Ce formează toate adunările numărului 2 ? (Tabla adunării cu 2).

Propun elevilor să citească tabla adunării cu 2 (care este scrisă pe tablă sau pe planşă). De asemenea, să citească pe sărite tabla adunării cu doi, completînd în scris rezultatele.

SCĂDEREA CU 5

Obiectul : Matematica, clasa I
Subiectul : Scăderea cu 5
Tipul lecţiei : Comunicare de noi cunoştinţe

Scopul : Înţelegerea şi însuşirea scăderii lui 5 din numerele 5, 6, 7, 8, 9, 10 ; dezvoltarea gîndirii logice

Metode : conversaţia, demonstraţia, exerciţiul, observarea

Material didactic : riglete, tabla magnetică, obiecte pentru formare de mulţimi, manualul, joc logico-matematic

Desfăşurarea lecţiei :

I. Organizarea clasei — elevii vor avea pe bănci : caietul, obiecte cu ajutorul cărora să formeze mulţimi, manualul, rigletele.

II. Verificarea cunoştinţelor : Se verifică lecţia anterioară „Scăderea cu 4" (7—8 minute).

Ionel a adunat 5 ciuperci. El dăruieşte surioarei lui 4. Cîte ciuperci îi rămîn ? Un elev repetă problema. Care este răspunsul ? (1). Cum aţi procedat (5—4=1). De ce ? (pentru că 1+4=5 sau 4+1=5). Ce operaţie aţi efectuat pentru a afla răspunsul problemei ? (O operaţie de scădere).

Exerciţii de calcul mintal : Se folosesc formulările „scădeţi din 7 bile, 5 bile sau micşoraţi numărul 7 cu 5" sau „luaţi din mulţimea de 7 iepuraşi, 5 iepuraşi" sau „daţi de o parte din mulţimea de 8 elemente... elemente", sau orice altă formulă care să îi ajute pe elevi să înţeleagă faptul că semnul „minus" semnifică o operaţie de diminuare, de prefacere a unei cantităţi într-o altă cantitate care de fiecare dată trebuie să fie mai mică (în cadrul mulţimii numerelor naturale).

7—4= ? Deci, cum se obţine rezultatul „3" prin scădere ? (3=7—4).

De ce 7—4=3 ? (Pentru că 3+4=7 sau 4+3=7).

Asemănător se procedează şi cu exerciţiile :

8—4= ?
6—4= ?
10—4= ?
4—4= ?

De ce 4—4=0 ? Pentru că, dacă dintr-o mulţime cu 4 elemente luăm 4 elemente, mulţimea va rămîne fără nici un element (deci vidă) ; al cărei simbol este „0".

Ce înţelegeţi prin scădere ? Scăderea înseamnă a lua dintr-o mulţime, o submulţime a sa. Cum se numeşte rezultatul scăderii ? (Diferenţă).

Se scrie la tablă 9—4= ? (Pentru că 5+4=9 sau 4+5=9). Dar 4—9= ? (Nu se scade). De ce nu se poate rezolva exerciţiul ? Pentru că scăderea cu numerele învăţate este posibilă numai cînd descăzutul este mai mare sau cel puţin egal cu scăzătorul.

III. Predarea. Se numără de la 1 la 10. Ce număr urmează după 4 ? (5).

Copii, iată am 5 nuci. Le dăruiesc pe toate lui Ionel. Cîte nuci îmi rămîn ? (Nici una). De ce ? (Pentru că 5—5=0).

Pe tabla magnetică un elev aşază 5 rîndunele. Cîte elemente are mulţimea rîndunelelor ? (5 elemente). Toate rîndunelele vor zbura. (Rîndunelele sînt luate de pe tablă). Cîte rîndunele au rămas în mulţimea rîndunelelor ? (Nici una). De ce ? (Pentru că 5—5=0).

Elevii lucrează la fel cu mulţimile de pe bănci. Se scrie pe tablă şi în caiete. 5—5=0. Deci : 0=5—5.

Cum am mai obţinut „0" prin scădere ? (0=4—4 ; 0=3—3 ; 0=2—2 ; 0=1—1).

Să iasă un elev la tablă şi să aşeze rigleta cu 6 unităţi. Aşezaţi şi voi pe bănci rigleta cu 6 unităţi. Se lucrează la tablă şi în bănci. Suprapuneţi peste rigleta cu 6 unităţi, rigleta cu 5 unităţi. Cîte unităţi au rămas neacoperite ? (O unitate). Deci, cu cît este egal 6—5 ? De ce 6—5=1 ? (Pentru că 1+5=6 sau 5+1=6).

Să iasă un elev la tablă şi să demonstreze acest lucru.

Un elev desenează şi explică : din mulţimea de 6 cerculeţe, luînd o submulţime formată din 5 cerculeţe, rămîne 1 cerculeţ ; 1 cerculeţ plus celelalte 5 cerculeţe este egal cu 6 cerculeţe. Se scrie la tablă şi în caiete : 6—5=1. Deci, 1=6—5. (Vezi desenul).

Se procedează la fel pînă la 10—5=5 ; unde 5=10—5.

Fixarea cunoştinţelor.

Se citeşte de pe tablă scăderea cu 5 se repetă de către 1—2 elevi, se scri şi în altă ordine.

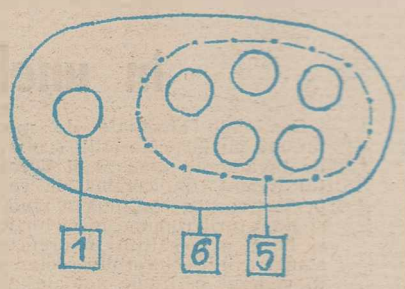

Joc logico-matematic : Pe planşă sîn desenate pe ambele părţi cîte trei mul ţimi cu un număr diferit de elemente Trece la tablă cîte un elev de pe fie care rînd de bănci şi va marca submul ţimea cu 5 elemente. Alţi elevi vor trec la tablă şi vor scrie numărul de ele mente ce au rămas în fiecare mulţime Alţii vor scrie operaţiile ce se impun (6—5=1 ; 9—5=4 ; 7—5=2 etc.).

Jocul se va desfăşura sub forma între cerii, solicitînd 18 elevi. Apoi se deschi de manualul, se discută prima part a paginii 72 şi se rezolvă oral 1— exerciţii.

Tema pentru acasă. Se vor scrie re zultatele exerciţiilor de la pagina 7

Material didactic adecvat

După parcurgerea trimestrului I al acestui an şcolar, se poate afirma că predarea matematicii la clasa I, pe baza noii programe şi a noului manual, asigură atît modernizarea conţinutului acestei discipline, cît şi ridicarea calitativă a lui prin valorificarea unor metode şi procedee, precum şi prin folosirea unui material didactic variat necesar în formarea noţiunilor matematice.

Recent, din convorbirea noastră cu **învăţătorii Rodica Ionescu şi Ion Lăcătuş, inspectori şcolari la Inspectoratul şcolar judeţean Prahova, cu institutoarea Filofteia Marcu de la Şcoala generală nr. 25 din Ploieşti, precum şi cu inv. Filofteia Sorescu de la Şcoala generală nr. 21 din Ploieşti**, am desprins cîteva opinii privind materialul didactic necesar în predarea matematicii, la clasa I.

S-a apreciat că sînt deosebit de utile jocurile logico-matematice cu ajutorul trusei Dienes, ale truselor „Logi 1" şi „Logi 2" sau al figurilor geometrice multicolore de la sfîrşitul manualului şi folosirea curbelor închise de sîrmă la formarea mulţimilor de obiecte. La corespondenţa dintre mulţime şi riglete, ca şi la lecţiile despre numerele naturale 0—10 s-au realizat jocuri cu riglete sau cu numere şi cifre din trusele individuale şi demonstrative — care conţin şi semnele : „<" ; „>" ; „+" ; „—" ; „=" — şi care au fost confecţionate de învăţători.

De asemenea, s-a relevat că manualul conceput ca „instrument de lucru" pentru elevi conţine analiza unor exerciţii şi probleme gata rezolvate, dar îi solicită pe elevi şi în rezolvarea unor exerciţii, în scris, în manual.

Totodată, participanţii la discuţie au subliniat că este necesar ca şi în trimestrul II să se acorde o deosebită importanţă folosirii acestor materiale didactice în predarea adunării şi scăderii numerelor naturale pînă la 10, a unor planşe cu adunări şi scăderi, precum şi a unor fişe de lucru individual, cu diferite sarcini şi grad de dificultate.

„Considerăm că, la matematică, nivelul de pregătire a elevilor clasei I este bun, ne spune **inv. Ion Lăcătuş, inspector şcolar** — datorită preocupării învăţătorilor pentru conţinutul lecţiilor la care ei aplică creator programa nou elaborată şi folosesc un material didactic adecvat, adeseori conceput de ei. În vederea sprijinirii învăţătorilor care predau la clasa I, Inspectoratul şcolar judeţean Prahova, apelînd la profesori de matematică, a iniţiat o îndrumare metodică pe zone şi întîlniri săptămînale de lucru, în fiecare şcoală, la care participă învăţători şi profesori de matematică. Periodic, analizăm calitatea predării după noua programă, popularizăm experienţa pozitivă a unor învăţători şi soluţiile adoptate pentru înlăturarea unor dificultăţi apărute în predare. Totodată, Casa corpului didactic din Ploieşti, şi-a orientat, cu precăder activitatea auspra îndrumării metodi şi de specialitate a **învăţătorilor ca predau la clasa I**".

„În cadrul acestor acţiuni — prec zează **inv. Rodica Ionescu, inspect şcolar** — învăţătorii au participat şi lecţii deschise organizate la Liceul pe dagogic şi la Şcoala generală nr. 1 din Ploieşti, urmate de discuţii în ca s-a evidenţiat necesitatea utilizăr corecte a materialului didactic. Ne-a propus să continuăm şi să extinde aceste schimburi de experienţă, deo rece, uneori, am observat că există ex gerări atît în ceea ce priveşte varieta tea materialului didactic, cît şi rol său în formarea gîndirii matematice elevilor. De pildă, lucrînd cu riglete, cu lorii nu i se atribuie funcţia de «dive tisment»".

Referindu-se la rigletele Cuisinnair **inv. Filofteia Sorescu de la Şcoala g nerală nr. 21 din Ploieşti** arată că e se bazează pe asocierea culorii cu lu gimea şi apoi a culorii cu numărul. Ce zece riglete, folosite de noi, reprezin fiecare cîte un număr natural, de 1 la 10, în raport cu lungimea rigle respective, cu unităţi marcate pe n care. Astfel, elevul asociază rigle ideea de număr, pentru că rigle este formată din tot atîtea unităţi şi mulţimile de aceeaşi putere. În co tinuare, **inv. Filofteia Sorescu** opinea că : „Fiecare elev pleacă de la noţiun iniţiale şi este pus în situaţia să co tinue procesul învăţării într-un rit propriu şi antrenant, potrivit capacit ţilor sale, îşi creează imagini vizua şi senzaţii musculare şi tactile durabi Cu riglete activitatea devine mai atra tivă şi mai interesantă, îmbrăcînd o ferite forme de joc. În primul rînd, el vii se familiarizează cu unele însuş ale rigletei. De exemplu, culoarea poa fi considerată ca un element de j Tot pe bază de joc, rigletele ofe elevului posibilitatea de a «descope prin manipulare, independent sau di jat, diferite combinaţii : de relaţie (m mic, mai mare, cel mai mare, egal et prin comparaţie de componenţă (p combinaţii de riglete), de ordona crescătoare şi descrescătoare, perechi neperechi, de complementare pent anumite lungimi, precum şi exerciţii grupare".

Institutoarea Filofteia Marcu de Şcoala genrală nr. 25 din Ploieşti arătat că a confecţionat cu ajutorul p rinţilor, pentru fiecare şcolar, truse material didactic care conţin : rigle figuri geometrice, curbe închise sîrmă, jetoane, reprezentînd ciuperc pere, animale, numere şi cifre, semne „<" ; „>" ; „=" ; „+" ; „—", pe care păstrează la şcoală şi le distribuie e vilor cînd lucrează în clasă. De asem nea, trusele mai conţin riglete, cu n multe unităţi decît cele propuse de au rii manualului, confecţionate din hîr

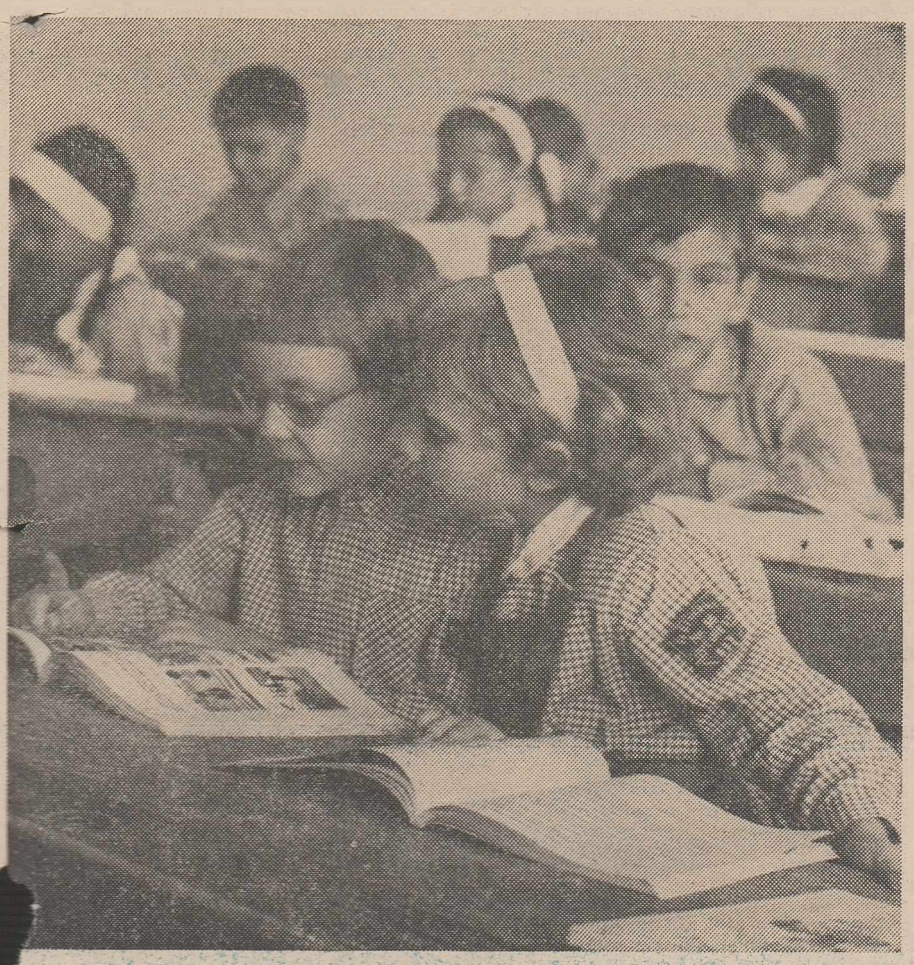

Instantaneu la clasa I

colorată lipită pe carton sau din material plastic, avînd diametrul de 10/1 cm pentru copii şi de un decimetru pentru demonstraţie.

Este necesar ca, în viitor — menţionează **institutoarea Filofteia Marcu** — la nivel central să se realizeze astfel de truse complete care să se distribuie elevilor împreună cu manualele şi care să conţină material didactic din mase plastice, necesar în predare.

Pentru trimestrul al II-lea, mi-am propus să folosesc, în continuare, la lecţii acest material didactic. De exemplu, cu ajutorul rigletelor se pot rezolva probleme şi exerciţii variate de adunare (completarea lungimii unei riglete cu alte riglete) şi scădere, înlocuirea rigletei cu altele de aceleaşi valori etc.".

★

Credem că ar fi foarte util ca — în cadrul comisiilor metodice, a cercurilor pedagogice din şcoli, la casele corpului didactic, precum şi în presa de specialitate — învăţătorii şi celelalte cadre didactice care predau la clasa I să-şi împărtăşească părerile şi experienţa dobîndită în ceea ce priveşte rezolvarea problemelor specifice predării matematicii la clasa I, în condiţiile ridicării calităţii activităţii instructiv-educative.

VIOLETA APOSTOL

Limbajul ştiinţific în predarea matematicii

Este un fapt binecunoscut că în etapa actuală de dezvoltare tehnico-ştiinţifică este necesar ca matematica — asemenea tuturor ştiinţelor — să se predea pe baze noi, în mod unitar, de la grădiniţă pînă la liceu.

Conceptele matematice trebuie introduse la un nivel corespunzător vîrstei, astfel încît copiii să înţeleagă conţinutul, chiar dacă, uneori se evită, se ocolesc anumite noţiuni şi anumiţi termeni mai dificili.

Noţiunile de bază nu pot fi predate decît foarte corect, potrivit vîrstei elevilor, pornind de la un suport intuitiv minim necesar şi continuînd cu asimilarea unei matematici din ce în ce mai abstracte. Pe această cale şi folosind un limbaj specific comun se organizează predarea unitară a matematicii.

Una dintre sarcinile importante ale activităţii matematice din clasa I este, spre exemplu, însuşirea conceptului de număr. Este bine ca numărul să fie privit atît sub aspectul cantităţii, cît şi al ordinii în şirul numerelor naturale — aspectul cardinal şi ordinal al numărului.

La baza noţiunii de număr stă noţiunea de „mulţime" (înţeleasă ca o colecţie de obiecte sau de concepte matematice). Introducerea noţiunii de mulţime se realizează la un nivel corespunzător vîrstei elevilor, folosind situaţii cunoscute de aceştia din lumea înconjurătoare, jocuri, povestiri matematice, avînd la bază folosirea unor materiale concrete. Este necesar ca numai unii termeni să intre treptat în vocabularul copiilor ca, de pildă : „mulţime", „proprietate", „elemente", „apartenenţă", „neapartenenţă", „submulţime", „reuniune", „diferenţă", „operaţie de adunare", „plus", „termen", „sumă", „operaţie de scădere", „minus", „propoziţie adevărată", „propoziţie falsă".

Limbajul matematic, ca orice limbă, este un sistem de forme (cuvinte, simboluri etc), de structuri şi de reguli (ordinea cuvintelor sau a simbolurilor etc.), care presupune o învăţare şi care serveşte la relatarea evenimentelor ce urmează să fie învăţate. Ca urmare, învăţarea contribuie, pe de o parte la însuşirea noţiunilor matematice, iar pe de altă parte la construirea instrumentelor de reprezentare şi exprimare.

Pentru matematizarea unei situaţii elevul recurge la nişte reprezentări figurative, mai mult sau mai puţin simbolice, iar folosirea reprezentărilor cere un limbaj comun a cărei importanţă este deseori subestimată.

Este bine să cunoaştem nivelul limbajului la care ne situăm pentru a nu confunda mijloacele cu scopul, nu trebuie cerut copiilor un limbaj axiomatic, rupt de real.

Copilul poate lucra cu anumite noţiuni fără a le denumi. De exemplu, noţiunea de „mulţime vidă" : nu este greşit dacă elevul foloseşte „mulţime fără nici un element", dar e de-a dreptul dăunător dacă acesta foloseşte termenul de „mulţime vidă" şi nu a înţeles că este vorba de „mulţimea fără nici un element". De asemenea, copiii trebuie să ştie şi să aplice că $2 + 3 = 3 + 2 = 5$ $(a + b = b + a)$, fără a fi necesar să folosească termenul de comutativitate ; la fel pentru termenul de asociativitate.

Noţiunile din „Îndrumătorul învăţătorului" sînt date pentru clarificarea cadrelor didactice care predau la ciclul primar şi pentru îmbogăţirea cunoştinţelor specifice. Se înţelege că nu este cazul ca ele să fie predate ca atare copiilor. De menţionat că noţiunile de : „produs cartezian", „relaţie funcţională", „cardinal al unei mulţimi", „bijecţie" sînt indicate numai pentru învăţători, nicidecum pentru a fi utilizate în clasă.

La început activităţile matematice au ca scop formarea noţiunii intuitive de mulţime, pentru a se ajunge — pe această cale — la noţiunea de cantitate. Noţiunea de cantitate rezultă din compararea a două sau mai multor mulţimi, specificîndu-se mulţimi cu mai multe, cu mai puţine sau cu tot atîtea elemente.

Considerăm numărul ca proprietatea comună a mulţimilor (proprietatea mulţimilor echipotente) care au tot atîtea elemente. Această proprietate se reprezintă printr-un simbol, un semn grafic (cifra), care nu trebuie să fie confundat cu numărul însuşi, deoarece numărul este un concept abstract (spre exemplu : proprietatea comună a mulţimilor care au tot atîtea elemente cîte mîini are un om, reprezintă numărul natural doi, iar semnul grafic corespunzător este cifra 2).

Pentru înţelegerea cît mai clară a conceptului de număr, la compararea a două mulţimi e bine să se accentueze dacă o mulţime are cu un element mai mult sau mai puţin decît alta. Acest concept „cu unul mai mult" este introdus pentru a compara două numere consecutive, de a stabili ordinea numerelor. La această vîrstă, un rol important în stabilirea relaţiei de ordine (mai mare, mai mic) îl are serierea după relaţia „înainte", „după", „între".

Operaţiile cu numere naturale se bazează pe operaţiile cu mulţimi. Operaţiile cu mulţimi permit ca la două mulţimi să se asocieze o a treia printr-o lege clar definită. Se pot da exemple de operaţii cu mulţimi : intersecţia, reuniunea, diferenţa. O operaţie cu numere în general este definită pe o mulţime de numere, astfel ca la două numere ale acestei mulţimi să putem asocia un al treilea număr şi numai unul.

Aceste cîteva scurte consideraţii cred că vor constitui şi ele un argument pentru a lucra în aşa fel cu elevii, încît aceştia să-şi însuşească termenii limbajului ştiinţific matematic numai în măsura în care o cere logica internă a predării-învăţării şi numai pe baza unei cît mai clare înţelegeri a fiecărui termen în parte.

FLORICA GLOD
cercetător ştiinţific
Institutul de cercetări pedagogice şi psihologice

„SAU" şi „ŞI"

Dacă voi spune :

„Astăzi voi merge la un meci de fotbal **ŞI** la un meci de handbal". Atunci, **„ŞI"** mă ajută să înţeleg că : Voi merge la amîndouă meciurile. (Acest **„ŞI"** arată că particip la ambele acţiuni).

Dacă, însă, voi spune :

„Astăzi voi merge la un meci de fotbal **SAU** la un meci de handbal". Atunci, **„SAU"** mă ajută să înţeleg că: Voi merge numai la unul din cele două meciuri, excluzîndu-l pe celălalt (Acest **„SAU"** este disjunctiv sau exclusiv).

Dacă voi spune :

„Pentru a cîştiga acest meci, jucătorii vor trebui să fie curajoşi **SAU** îndemînatici". Atunci, **„SAU"** înseamnă că : jucătorii vor trebui să fie sau curajoşi, sau îndemînatici, sau curajoşi şi îndemînatici. (Acest **„SAU"** este copulativ sau neexclusiv).

În legătură cu **„SAU"** şi **„ŞI"** mai putem să observăm că :

— **„Intersecţia mulţimilor** A şi B este mulţimea elementelor care aparţin «**ŞI**» lui A «**ŞI**» lui B".

— **„Reuniunea mulţimilor** A şi B este mulţimea elementelor care aparţin lui A «**SAU**» lui B (**„SAU"** copulativ)".

Prof. ION MITRACHE
inspector general în M.E.I.

PROPUNERI

Sînt învăţătoare şi predau la clasa a II-a. Deci, abia după aproape patru ani, voi ajunge să predau după noul manual de matematică apărut în anul şcolar 1978—1979.

Din practica mea, precum şi din cunoaşterea conţinutului noului manual, am ajuns la concluzia că, pentru a realiza cu succes sarcinile modernizării predării matematicii în şcoala primară, este necesară o pregătire teoretică a învăţătorului, astfel ca viziunea sa asupra noţiunilor de predat să fie mult mai completă decît ceea ce cuprinde manualul elevului.

În sprijinul acestei idei aş veni cu cîteva propuneri şi anume :

● Îndrumările metodice, fie nou create, fie îmbunătăţite, cu privire la predarea matematicii să apară de fiecare dată precedînd apariţia manualului, pentru a oferi posibilitatea asimilării acestor îndrumări de către învăţători. De asemenea, ar fi necesar ca îndrumările metodice să fie reunite într-o metodică a predării matematicii în ciclul primar.

● Elevii din ultimul an de studiu, din liceele pedagogice de învăţători, care de obicei sînt numiţi în primul an de activitate la clasa I şi fiecare învăţător care urmează să predea la clasele I şi a II-a, să cunoască metodica predării matematicii prin participarea la cursuri de perfecţionare organizate la nivel de sector, municipiu, judeţ. La aceste cursuri să fie folosiţi, pe lîngă specialişti, cadre didactice şi învăţători care au predat la clasa I.

● Editarea unor culegeri de planuri de lecţii, cu caracter orientativ care să fie studiate, fie la cursuri de perfecţionare, fie individual.

● Omologarea, de către Comisia de material didactic din Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului, a celor mai bune materiale didactice create de cadrele care au predat la clasa I.

● Manualele de matematică, pentru clasa I şi, mai ales, pentru clasa a II-a, pentru anul şcolar 1979/1980, să fie difuzate din timp cu prilejul cursurilor de perfecţionare, pentru a putea fi studiate.

● La activităţile metodice din şcoală, la nivel de sector şi judeţ, precum şi la casele corpului didactic să fie discutate aspecte concrete legate de predarea unor noţiuni mai dificile cu participarea unor specialişti, pedagogi şi învăţători cu experienţă în predarea matematicii.

● Este necesar să se facă un efort de către fiecare învăţător, indiferent de vechime în învăţămînt, în vederea alcătuirii unui plan sau unei schiţe de plan, la fiecare lecţie, pentru cunoaşterea precisă a sarcinilor ce se realizează la fiecare lecţie.

În prezent, în întreaga ţară, în toate şcolile se desfăşoară odată cu predarea fiecărei lecţii un proces de creaţie didactică, în care se concretizează pregătirea teoretică, experienţa didactică, spiritul novator, pasiunea şi dăruirea în muncă, spiritul de răspundere faţă de educarea generaţiilor tinere.

Este bine ca rezultatele acestui amplu proces de creaţie didactică să fie adunate la nivelul fiecărei şcoli, să se constituie un fond documentar. În acest fond documentar, este necesar să fie cuprinse îndrumări metodice, articole de specialitate din publicaţii, comunicări ştiinţifice elaborate de cadrele didactice din şcoală sau de alte cadre didactice, bibliografii şi informare pedagogică, îndeosebi planurile de lecţie elaborate de cadrele didactice ale şcolii, avînd adnotări asupra dificultăţilor pe care le-au avut de întîmpinat în predare, precum şi soluţiile pe care le-au elaborat.

Inv. SILVIA CUCU
Liceul industrial „D. Petrescu" din Bucureşti

ACŢIUNI

Din scrisoarea institutoarei Maria Niţă, inspector la Inspectoraul şcolar al judeţului Brăila reţinem : „Pentru perfecţionarea predării matematicii la clasa I se organizează săptămînal întîlniri la care participă profesori de matematică şi învăţători pentru a discuta şi clarifica unele probleme referitoare la metodica predării. De asemenea, s-au iniţiat întîlniri cu învăţători, pe grupuri de şcoli : s-a indicat ca învăţătorii claselor a IV-a să facă interasistenţe la clasa I, îndeosebi la orele de matematică, în vederea pregătirii lor pentru anul şcolar viitor, cînd vor conduce activitatea clasei I. Din acţiunile de îndrumare şi control efectuate în şcoli s-a constatat că există o preocupare permanentă a conducerilor de şcoli şi îndeosebi a învăţătorilor pentru modernizarea predării matematicii la clasa I şi pentru sporirea rolului formativ al acestei discipline".

AGENDA COMANDANTULUI INSTRUCTOR DE PIONIERI

Activitatea politico-educativă de masă în cadrul caselor pionierilor și șoimilor patriei

Principalele obiective ale activităților politico-educative de masă organizate de casele pionierilor și șoimilor patriei pe baza indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, și care sînt cuprinse în Regulamentul de organizare și funcționare a caselor pionierilor și șoimilor patriei din R.S. România, sînt :

a. sprijinirea pionierilor, preșcolarilor și elevilor în cunoașterea, înțelegerea și însușirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a tradițiilor revoluționare de luptă a clasei muncitoare, ale partidului, a realizărilor din anii socialismului și perspectivelor de dezvoltare comunistă a țării ; mobilizarea, pe această bază, a tinerei generații pentru o participare conștientă la înfăptuirea sarcinilor ce revin Organizației pionierilor, la dezvoltarea contribuției lor prezente și viitoare la edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, dezvoltarea unor înalte atitudini și convingeri patriotice ;

b. educarea comunistă a preșcolarilor, pionierilor și elevilor prin muncă și pentru muncă, cultivarea la aceștia a unei atitudini conștiente, înaintate, responsabile față de învățătură, față de pregătirea lor pentru muncă și viață ;

c. educarea copiilor români, maghiari, germani și de alte naționalități în spiritul frației, al dragostei fierbinți față de patrie și partid ;

d. educarea internaționalistă a copiilor, într-o unitate indisolubilă cu educația patriotică, dezvoltarea sentimentului prieteniei și solidarității cu copiii din toate țările socialiste, din celelalte țări ale lumii, în lupta pentru o viață mai bună, pentru o lume mai dreaptă, pentru progres și pace ;

e. educarea moral-cetățenească a pionierilor și școlarilor, a șoimilor patriei, în spiritul principiilor și normelor eticii și echității socialiste, al umanismului revoluționar. Cunoașterea legilor țării și înțelegerea necesității respectării acestora ;

f. educarea ateist-științifică a tuturor copiilor pe baza însușirii celor mai noi și înaintate cuceriri ale geniului uman ;

g. stimularea autoconducerii pionierilor prin antrenarea acestora la conceperea, organizarea și realizarea întregii lor activități, întărirea conlucrării dintre Organizația pionierilor și Uniunea Tineretului Comunist, în vederea asigurării continuității procesului de educare comunistă, patriotică, revoluționară, prin muncă și pentru muncă a tinerei generații.

Avînd în vedere domeniile de activitate ale Organizației pionierilor organizarea muncii politico-educative de masă în casele pionierilor și șoimilor patriei, poate fi compartimentată în următoarele domenii :

1. Activități de masă politico-ideologice
2. Activități de masă tehnico-aplicative
3. Activități de masă cultural-artistice, sportiv-turistice și de pregătire pentru apărarea patriei.

O importantă categorie de activități de masă politico-ideologice o constituie expunerile, convorbirile, dezbaterile și informările pe teme de politică internă și externă a partidului și statului nostru, vizitele cu caracter documentar la diferite obiective economice, istorice (muzee, monumente), social-culturale, întîlnirile cu fruntași în producție, activiști de partid și de stat, eroi ai muncii socialiste, specialiști din diferite domenii de activitate, juriști etc.

Activitate politico-ideologică complexă, diferențiată

Aceste activități politico-educative de masă se diferențiază ca modalități, mijloace și forme de realizare în raport de particularitățile de vîrstă, în funcție de cerințele educative ale etapei sau momentului în care se organizează.

În ultima perioadă, ca urmare a recomandării Biroului Consiliului Național al Organizației Pionierilor, s-au generalizat în foarte multe case ale pionierilor și șoimilor patriei Cluburile de dezbateri politico-ideologice ale pionierilor și școlarilor, formă de activitate politico-educativă complexă, eficientă în planul educativ, îndrăgită de marea majoritate a pionierilor și școlarilor, a celorlalți participanți. În baza acestei experiențe bune obținute este necesar ca toate casele pionierilor și șoimilor patriei să organizeze asemenea cluburi care, lunar — la nivelul caselor din centrele de județ și municipii și trimestrial — în cele din celelalte localități, să pună în dezbaterea pionierilor și școlarilor cele mai interesante probleme de politică internă și externă, economice și sociale actuale și de perspectivă.

Dezbaterile în cadrul cluburilor trebuie să fie legate în mod organic de sarcinile școlii și ale Organizației pionierilor, să contribuie la îmbogățirea nivelului de cunoștințe politice și științifice ale copiilor. Aceste dezbateri pot fi urmate de scurte programe artistice, montaje sau alte activități complementare.

Pentru a se asigura caracterul de masă al participării pionierilor și școlarilor la activitățile inițiate de cluburile de dezbateri politico-ideologice, acestea se vor anunța din timp și se vor programa atît la nivelul zonei de influență a fiecărei Case a pionierilor și șoimilor patriei, cît și pe sectoare (în cazul localităților mari), asigurîndu-se însă, de fiecare dată, condiții de participare tuturor pionierilor și școlarilor interesați de o anumită problemă și în primul rînd activului pionieresc, indiferent din ce unitate de pionieri sînt.

Prezentarea problemelor dezbătute de către pionierii participanți în unitățile și detașamentele din care fac parte va contribui la prelungirea influenței activităților desfășurate în cadrul cluburilor de dezbateri politico-ideologice, la dezvoltarea interesului tuturor copiilor pentru a deveni participanți activi în procesul propriei lor educații politice.

Fiecare Casă județeană a pionierilor și șoimilor patriei va trebui să-și formeze, cu sprijinul Cabinetului pentru activitatea politico-ideologică de pe lîngă Comitetul județean P.C.R., un grup de lectori proprii, de diferite specialități în domeniul muncii politice, economice și sociale, care să contribuie operativ și eficient la buna desfășurare a activităților politico-educative de masă. De asemenea, se va conlucra strîns cu Cabinetele județene în întreaga activitate de informare politică.

Manifestări cu bogat conținut patriotic

O altă importantă categorie de activități de masă politico-educative o constituie manifestările consacrate sărbătoririi unor evenimente din viața și activitatea partidului și poporului nostru, a clasei muncitoare, a unor momente de seamă din lupta forțelor progresiste din întreaga lume pentru libertate, independență, progres social, pace și prietenie între popoare — evocări, spectacole omagiale, recitaluri de poezie patriotică, montaje literar-muzicale, spectacole de sunet și lumină, marșuri și parăzi pionierești etc.

În baza Planului de aniversări aprobat de C.C. al P.C.R. se va stabili programul exact al manifestărilor ce se vor organiza în perioada următoare, planificîndu-se forțele necesare pregătirii din timp a acestora. Este firesc ca, în afara măsurilor organizatorice de pregătire a acestor manifestări, să se realizeze o susținută pregătire politico-educativă a copiilor pentru receptarea mesajului acțiunilor respective (expuneri, întîlniri, dezbateri, informări politice).

Se va avea în vedere cuprinderea întregii mase a pionierilor și școlarilor, fie ca realizatori ai spectacolului politic, fie ca spectatori. Amplele manifestări — evocări, spectacole omagiale, montaje literar-muzicale-coregrafice etc. — se pot desfășura atît pe scenă, săli, cît, mai ales, la monumentele eroilor sau la case memoriale, în muzee, în întreprinderi sau în alte locuri cu semnificație social-politică. Pentru mai buna cuprindere a masei pionierilor și școlarilor în asemenea activități de masă ca și pentru valorificarea judicioasă a realităților din fiecare județ, este bine ca, sprijinită de C.J.O.P., Casa județeană a pionierilor și șoimilor patriei să procedeze, încă din perioada stabilirii programului de activități, la o împărțire a zonelor din județ în care se găsesc locuri cu semnificație politico-patriotică, pe fiecare casă.

Este de subliniat faptul că asemenea manifestări politice trebuie să fie judicios repartizate pe diferitele perioade ale anului. Un accent deosebit trebuie să se pună pe inițierea și organizarea unor ample activități de masă dedicate muncii poporului nostru, activității creatoare a P.C.R., („Cintare muncii", „Partid iubit, părinte drag"), folosindu-se ca loc de desfășurare obiectivele economice, industriale etc.

Casele pionierilor și șoimilor patriei pot și trebuie să inițieze, să sprijine unitățile de pionieri, în organizarea unor concursuri cu o tematică orientată spre aprofundarea principiilor de bază ale politicii partidului, cunoașterea succeselor obținute pe plan local și național.

Obiectiv important : activitatea tehnico-aplicativă

În ceea ce privește organizarea activităților politico-educative de masă, în domeniul tehnico-științific se impune ca prin intermediul acestora să dezvoltăm interesul și pasiunea, în rîndul întregii mase a copiilor, pentru știință și tehnică, să cultivăm la copii inventivitatea, creativitatea, aptitudinile și talentele. Practic, scopul general al acestor activități este de a-i atrage spre activitatea tehnică pe toți copiii, prezentîndu-le realizările obținute de colegii lor din secțiile de creație tehnico-aplicativă ale caselor pionierilor și șoimilor patriei, suscitîndu-le, cu ajutorul concursurilor, demonstrațiilor, expozițiilor, simpozioanelor tehnico-științifice, întîlnirilor cu inovatori și inventatori, cu alți specialiști, vizitelor etc., curiozitatea și interesul pentru știință și tehnică. Cuprinzînd toate aceste activități în cadrul acțiunii pentru stimularea participării maselor la activitatea de creație științifică și tehnică din cadrul Festivalului Național „Cîntarea României", corelîndu-le cu Calendarul activităților politico-educative elaborat de M.E.I., C.C. al U.T.C. și C.N.O.P., fiecare casă a pionierilor și șoimilor patriei își va întocmi programul acestor manifestări pe întregul an, angajînd toate forțele în pregătirea lor.

Astfel, se pot organiza interesante concursuri de creație tehnică, cu participare de masă și cu desfășurare publică sau alte concursuri de masă privind informația tehnică și științifică (gen „Cine știe, cîștigă").

Permanent, secțiile de creație tehnică-aplicativă ale caselor vor organiza demonstrații (aero și navomodele, radio-goniometrie operativă, carturi etc.) în toate unitățile de pionieri din zonele de influență respective, fie ca activități propriu-zise, fie în cadrul unor manifestări cultural-artistice și sportive. Cu această ocazie se vor amenaja, în unitățile respective sau la locul de desfășurare a demonstrațiilor, mici expoziții cuprinzînd principalele realizări obținute de pionierii participanți la secția de creație tehnică-aplicativă a casei. Cuplarea unor asemenea acțiuni cu întîlniri ale pionierilor cu diferiți specialiști, inovatori sau inventatori, va asigura o eficiență sporită activității desfășurate. Oricum însă, în cadrul grupului de lectori propriu fiecărei case vor fi cuprinși și asemenea specialiști, care, pe bază de grafic, vor susține întîlnirile pe diferite probleme de creație sau de informare tehnică și științifică în toate unitățile de pionieri din zonă.

Deosebit de interesante sînt Cluburile tehnico-științifice ale pionierilor și școlarilor, care, ca primă etapă vor trebui să ia ființă în toate casele județene și în municipii. În cadrul lor, pe lîngă expuneri, consfătuiri, demonstrații, dezbateri, întîlniri, filme, se vor realiza și demonstrații practice (lucrări tehnico-aplicative, experiențe etc.), devenind complexe acțiuni de stimulare a interesului pentru tehnică. Muncitorii și tehnicienii inventatori și inovatori vor putea să ajute concret activitatea pionierilor și școlarilor pasionați de tehnică. La activitatea acestor cluburi vor fi invitați și specialiști din afara județului (în funcție de specificul fiecărui județ) ; de asemenea, pot participa nu numai pionierii din localitățile de reședință, ci din cît mai multe unități pionierești. Se va avea în vedere că principalii organizatori ai acestor activități de masă trebuie să fie pionierii înșiși, în special cei înscriși, pe bază de brevet, la concursul de creație tehnică al pionierilor și școlarilor.

O mare atenție se va acorda expozițiilor tehnico-aplicative care, conform calendarului, vor finaliza etapele locale sau județene ale concursurilor tehnice. Organizarea acestora va reveni caselor pionierilor și șoimilor patriei.

Bogate acțiuni cultural-artistice și sportive

În cadrul activităților politico-educative de masă în domeniile cultural-artistice, sportiv-turistice și de pregătire a pionierilor pentru apărarea patriei un accent deosebit se va pune pe organizarea serbărilor, spectacolelor, manifestărilor muzical-coregrafice pentru promovarea cîntecului patriotic, revoluționar, a dansului tematic, a montajelor literar-muzicale, a teatrului pentru copii și tineret, vizionări de filme, carnavaluri, jocuri distractive, turnee ale formațiilor cultural-artistice, concerte și alte manifestări în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României".

Experiența bună obținută de Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei în organizarea stagiunii permanente cultural-artistice ne determină să indicăm generalizarea acestei forme de activitate în toate județele. Cuprinzînd ample spectacole organizate periodic de către cele mai bune formații și soliști din casele pionierilor și șoimilor patrici și din unitățile de pionieri împrospătate permanent în ceea ce privește repertoriul, genul și formațiile participante, asigurîndu-se un program itinerant, pe cît mai multe scene ale județului, sau în turnee interjudețene, stagiunea permanentă pionierească contribuie la stimularea și evidențierea talentelor existente, la dezvoltarea educației estetice a întregii mase a spectatorilor — pionieri, școlari, preșcolari sau adulți. Formarea unui ansamblu cultural-artistic al fiecărei case — iar la nivel județean, ansamblul reprezentativ — este una din principalele condiții ale organizării activității cultural-artistice de masă.

Una din activitățile îndrăgite de copii este carnavalul care va trebui să fie în mai mare măsură în atenția caselor pionierilor și șoimilor patriei în sensul transformării lor în adevărate evenimente ale copilăriei, tradiționalizării lor. Programate și pregătite din timp, printr-o repartizare judicioasă a sarcinilor tuturor unităților din zonă, carnavalurile vor trebui cu precădere organizate cu ocazia Anului nou, de 1 Mai, de 23 August, dar și cu alte prilejuri, în funcție de specificul județului, al localității și în special în perioadele de vacanță.

În cadrul tuturor cineclubURILOR, mai ales al acelora cu experiență, se vor organiza festivaluri anuale ale filmelor realizate de copii, la care să participe și invitați de specialitate, cu filme proprii.

Organizarea unor activități de masă dedicate săptămînii cărții pentru copii, desfășurarea eficientă a festivalului filmului pentru copii, ca și acțiunile prilejuite de aniversările recomandate de UNESCO, vor trebui să stea permanent în atenția tuturor lucrătorilor din cadrul caselor pionierilor și șoimilor patriei, a conducerii acestora.

O mare importanță pentru stimularea talentelor existente în marea masă a pionierilor și școlarilor o are funcționarea cenaclurilor literare, ca și a cluburilor de artă. Realizate cu sprijinul unor oameni pricepuți și cu experiență în activitatea de îndrumare a activității literare și vieții artistice, asigurîndu-se un susținut program educativ pionierilor creatori, iubitori ai frumosului, atrăgînd un număr cît mai mare de copii la acțiunile inițiate, aceste forme ale activității cultural-artistice vor avea o influență hotărîtoare asupra educației estetice a tinerei generații. Este recomandabil, de asemenea, să ia naștere studiouri de teatru ale copiilor, prin colaborarea fructuoasă a caselor cu teatrele din localitățile respective.

Casele pionierilor și șoimilor patriei trebuie să sprijine unitățile de pionieri în popularizarea rezultatelor obținute, un loc important în această direcție ocupîndu-l organizarea de expoziții cu creațiile copiilor. Organizarea expozițiilor din domeniul creației literar-artistice, ca finalizare a concursurilor revine caselor pionierilor și șoimilor patriei.

Prin întreaga lor activitate, casele pionierilor și șoimilor patriei trebuie să acționeze pentru depistarea talentelor, sprijinirea lor directă în dezvoltarea firească, precum și urmărirea evoluției ulterioare a acestora, după depășirea vîrstei pionieratului.

În cadrul activităților de masă sportive, turistice și de pregătire pentru apărarea patriei, un rol deosebit îl au cenaclurile și demonstrațiile sportive, turistice, de pregătire pentru apărarea patriei, excursiile, demonstrațiile, expedițiile, jocurile distractive, și celelalte activități organizate sub genericul competiției naționale „Daciada".

Se pot organiza ample manifestări de finalizare a activității sportive, turistice și de pregătire pentru apărarea patriei, duminici cultural-sportive în cele mai pitorești locuri ale județului, întîlniri sportive între echipele și ansamblurile pionierești, demonstrații ale diferitelor sporturi (scrimă, judo, tîntă, oină etc.), în cît mai multe unități pionierești din zonă. Se va organiza în toate casele pionierești Cupa casei pionierilor și șoimilor patriei, cu antrenarea copiilor de la nivelul comunei, orașului, municipiului sau județului, corespunzător nivelului teritorial la care se situează fiecare casă a pionierilor și șoimilor patriei. Și în cadrul activităților de pregătire pentru apărarea patriei se vor iniția cu mai multă fantezie jocuri și demonstrații specifice, cerîndu-se sprijinul organelor militare și formațiilor gărzilor patriotice, al altor oameni de specialitate.

Principalele direcții de acțiune

În organizarea activităților politico-educative de masă se impune, așadar, să se țină seama de următoarele :

a. activitățile de masă politico-educative fac parte dintr-un program unitar de acțiune al Casei pionierilor și șoimilor patriei, elaborat pe baza Programului comun de activități politico-educative, corelat cu celelalte compartimente ale muncii din case, cu activitatea din unități ;

b. la activitățile de masă, indiferent de conținutul lor, vor participa cît mai mulți copii din unitățile municipiilor, orașelor și comunelor de reședință, ca și din localitățile din jur. În pregătirea, organizarea și desfășurarea lor vor fi antrenate activele pionierești, alți pionieri, potrivit pasiunilor și înclinațiilor lor ;

c. activitățile de masă moderne se caracterizează prin complexitatea lor ; întîlnirile, vizitele sau dezbaterile se vor cupla de fiecare dată, cu proiecții de filme, expoziții, aplicații practice, programe artistice sau sportive etc.

d. activitățile de masă politico-educative se vor organiza în forme specifice, corespunzător particularităților de vîrstă, avîndu-se în vedere preșcolarii (șoimii patriei), pionierii din clasele II—IV și pionierii din clasele V—VIII. Uteciștii participanți vor putea de fiecare dată să acorde un ajutor deosebit organizării și desfășurării acestor activități ;

e. întreaga activitate desfășurată trebuie însoțită de o vie propagandă pionierească, eficient organizată. Subredacțiile de presă, cu care vor colabora atelierele de foto și cineclub în furnizarea materialelor ilustrative, pe lîngă celelalte sarcini care le au vor pregăti în cadrul posturilor regionale de radio emisiuni proprii și vor furniza materialul necesar întreținerii rubricilor „Subredacțiile pionierești transmit" ce vor lua naștere. Se vor reactiva, de asemenea, programele stațiilor proprii de radioamplificare, ca și emisiunile proprii la radioamplificare locală ;

f. se va cere sprijinul cît mai multor specialiști, al părinților în pregătirea și desfășurarea activităților de masă. De asemenea, se va urmări antrenarea mai susținută a foștilor pionieri care au activat la Case și care în momentul de față lucrează în diferite domenii de activitate ca cercetători, artiști, sportivi, tehnicieni, specialiști etc. ;

g. eficiența acestor acțiuni va depinde de conținutul activităților, de efortul depus de cadrele didactice din cadrul caselor pionierilor și șoimilor patriei pentru temeinica organizare, pentru conlucrarea strînsă cu școlile și ceilalți factori.

VASILE VĂCARU
vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Colaborarea școală-organizația U.T.C.

Locul și rolul organizației Uniunii Tineretului Comunist în școală

CADRUL DE DESFĂȘURARE ȘI SPECIFICUL ACTIVITĂȚII ORGANIZAȚIILOR U.T.C. DIN ȘCOLI

Transformarea revoluționară a învățămîntului și așezarea sa pe o bază nouă, în concordanță cu necesitățile dezvoltării economico-sociale a patriei au determinat mutații profunde în structura și conținutul procesului instructiv-educativ, prin legarea organică de producție și cercetare, de necesitățile dezvoltării impetuoase a României socialiste. Legea educației și învățămîntului, elaborată sub directa îndrumare a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, asigură, într-o largă perspectivă, și într-o concepție unitară, în strînsă legătură cu cerințele progresului economic și social al țării, cadrul general al educației și învățămîntului, al perfecționării și pregătirii cadrelor din toate domeniile de activitate, reprezentînd un moment de sinteză a experienței acumulate în organizarea și desfășurarea acestuia, în evoluția școlii românești Din această perspectivă se impune ca și munca organelor și organizațiilor U.T.C., sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, să fie raportată permanent la transformările revoluționare petrecute în învățămînt.

Un rol deosebit îl au cunoașterea și înțelegerea de către întregul corp didactic a particularităților muncii politico-organizatorice în rîndul elevilor, care trebuie să urmărească formarea trăsăturilor de tînăr comunist în continuitatea activității desfășurate de Organizația pionierilor. Specificul muncii în rîndul elevilor este determinat, în primul rînd, de faptul că vîrsta acestora se identifică cu anii de ucenicie în cadrul organizației noastre, în al doilea rînd, de trăsături caracteristice adolescenței care, ea însăși, reprezintă o etapă de căutări și confruntări tumultuoase, de definire a personalității tinerilor și, în sfîrșit, de particularitățile formelor de învățămînt care determină constituirea unor colective de elevi pentru perioade relativ scurte de timp. Este, practic, o etapă extrem de dificilă în viața tinerilor, între „copilărie" care se derulează pe timpul pionieriei și „maturitate" cînd tînărul, utecist sau neutecist, se regăsește în rîndul celorlalte categorii de tineri.

PREOCUPĂRI ACTUALE ALE ORGANIZAȚIILOR U.T.C. DIN ȘCOLI

Pornind de la documentele partidului privind perfecționarea învățămîntului, de la orientările și indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, Biroul C.C. al U.T.C. a analizat, recent, activitatea desfășurată de organizațiile U.T.C. din școli, concluziile acestuia fiind însușite și de Biroul Executiv al Consiliului de conducere al Ministerului Educației și Învățămîntului. Cu acest prilej, s-a subliniat încă o dată, că rolul organizației Uniunii Tineretului Comunist în școală este de a contribui, prin forme și metode specifice, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, la înfăptuirea obiectivelor învățămîntului din țara noastră, de a sprijini organele de învățămînt, școala, în ridicarea nivelului calitativ al procesului instructiv-educativ.

Obiectivul fundamental al organizațiilor noastre din școli îl constituie, în continuare, formarea unei conștiințe înaintate a elevilor față de muncă și învățătură, dezvoltarea răspunderii acestora, a fiecărui membru al organizației, pentru o cît mai temeinică pregătire profesională, teoretică și practică, în așa fel încît, la absolvirea unei forme de învățămînt, tinerii să se poată integra în producție încă din prima zi de activitate. Tot ceea ce urmează să facem în această direcție, ca organizație revoluționară de tineret, trebuie să se subordoneze acestui imperativ. Programele noastre de activitate, inițiativele și acțiunile concrete ce se organizează în fiecare școală, în fiecare clasă trebuie orientate în așa fel încît să poată asigura sporirea răspunderii elevilor față de pregătirea profesională, dezvoltarea interesului lor pentru un studiu constant și sistematic, care să țină pasul cu progresul rapid al științei și cunoașterii umane.

Nu este suficient ca elevii să se pregătească sub imperiul verificării cunoștințelor în fiecare oră de predare, ci să înțeleagă necesitatea pregătirii permanente, printr-un efort propriu.

Totodată, activitatea politico-educativă și ideologică trebuie să constituie, în toate cazurile, o pîrghie eficientă pentru eliminarea mentalității greșite potrivit căreia promovabilitatea este asigurată concomitent cu generalizarea învățămîntului.

Amplul proces de transformare revoluționară a școlii românești presupune, în actuala etapă, ca latură definitorie, adîncirea pregătirii practice, în toate unitățile de învățămînt, începînd de la grădiniță pînă la învățămîntul superior, cu accente deosebite în anumite etape de pregătire. În aceste condiții, un alt domeniu în care trebuie să concentrăm activitatea organizațiilor U.T.C., este legat de calitatea instruirii practice, a eficienței ei formative și economice, a educării elevilor în spirit muncitoresc.

Sarcina fundamentală a organizațiilor U.T.C. din școli de a spori răspunderea elevilor față de pregătirea profesională trebuie înțeleasă ca o preocupare permanentă pentru încadrarea fiecărui elev în disciplina de producție a atelierului-școală, la locurile de practică. Încălcarea disciplinei de producție trebuie să constituie obiect de analiză, în cadrul unor adunări generale, în cadrul adunărilor operative, al unor adunări de producție sau al unor ședințe la sfîrșitul schimbului de lucru.

Procesul legării învățămîntului de producție impune, mai mult ca oricînd, realizarea unei conlucrări eficiente între organizațiile U.T.C. din școli cu cele din întreprinderi pentru a contribui, în mai mare măsură, la asigurarea condițiilor corespunzătoare desfășurării practicii elevilor, a stagiului de practicant.

În ceea ce privește cuprinderea elevilor în activitatea de cercetare, Biroul C.C. al U.T.C. a stabilit că, în perspectivă, trebuie să ne ocupăm, în mai mare măsură, de stimularea elevilor, în special a celor din treapta a II-a de liceu, pentru organizarea unor acțiuni de informare și documentare științifică, în afara cunoștințelor dobîndite prin procesul de învățămînt, de antrenarea lor la activitatea de cercetare științifică, în conformitate cu specificul domeniului în care se pregătesc.

Recenta sesiune națională de referate și comunicări ale elevilor care s-a desfășurat în luna decembrie la Iași a evidențiat existența unui semnificativ potențial creator în rîndul tinerilor aflați pe băncile școlii, probat de faptul că reprezentanții O.S.I.M. au reținut pentru brevetare aproape 10% din lucrările prezentate și, în același timp, a relevat orientarea tematicii majorității lucrărilor către domenii de mare actualitate și interes național, cu un pronunțat caracter aplicativ.

În ceea ce ne privește vom acționa pentru corelarea activității cercurilor și societăților științifice ale elevilor cu comisiile tehnice din întreprinderi și societățile cadrelor didactice, cît și pentru orientarea tematicii acestora spre a răspunde cerințelor mereu crescînde ale elevilor.

Întreaga muncă politico-educativă desfășurată de organizațiile U.T.C. din școli, contribuie la înțelegerea și însușirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a expunerilor și cuvîntărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului. Științele sociale, învățămîntul politico-ideologic, informarea politică, dezbaterile, simpozioanele, mesele rotunde, propaganda audio-vizuală, practic, întregul sistem de pregătire politică trebuie să urmărească ca toți elevii să înțeleagă dimensiunea politică a necesității de a învăța temeinic, de a se pregăti pentru muncă și viață, de a înțelege răspunderile majore cu care este investit tineretul, organizația sa revoluționară.

Învățămîntul politico-ideologic organizat în școli are o tematică care privește în special problematica Uniunii Tineretului Comunist, pentru a realiza o mai bună complementaritate între orele de științe sociale și formele specifice organizației U.T.C. Este de aceea necesar ca eforturile noastre să fie orientate spre eliminarea paralelismelor și a suprapunerilor între diversele forme de pregătire politică, în direcția diversificării acțiunilor de educare politică și patriotică a elevilor, asigurînd cunoașterea tradițiilor de muncă și luptă ale partidului și poporului și a realizărilor în edificarea noii societăți.

Pornind de la realitățile din școlile noastre. Biroul C.C. al U.T.C. a stabilit că în viitor trebuie să acordăm o mai mare atenție problemelor organizării timpului liber al elevilor, cuprinderii și satisfacerii, prin acțiuni proprii, a intereselor, aptitudinilor și dorințelor acestora, pentru orientarea lor în direcția formării multilaterale pentru muncă și viață, recomandînd organizarea unor cercuri de dezbateri, intensificarea activității formațiilor artistice, organizarea sistematică a unor competiții sportive și turistice, de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei, între clase și școli.

Pentru a realiza o îmbunătățire a activității organizațiilor U.T.C. din școli, trebuie să se înțeleagă că, din punct de vedere metodologic, îndrumarea și controlul acestora trebuie să fie realizate nu numai prin intermediul activului U.T.C. din rîndul elevilor, ci, ca o nuanță nouă, și prin antrenarea îndrumătorilor U.T.C., a pedagogilor și a organizațiilor U.T.C. ale cadrelor didactice, ca pîrghii importante în munca pe care o desfășurăm în școli. Acest sistem de lucru se impune cu atît mai mult cu cît aceștia sînt, practic, factori care își desfășoară în permanență activitatea în școală bucurîndu-se de autoritatea necesară. Astfel, îndrumătorul U.T.C., ca membru al biroului de partid, trebuie considerat „activistul" care îndrumă și controlează, zi de zi, organizația respectivă.

DEZVOLTAREA COLABORĂRII DINTRE ORGANIZAȚIILE U.T.C. ȘI ȘCOALĂ

Pornind de la aprecierea conducerii partidului, potrivit căreia tineretul, organizația sa revoluționară reprezintă o puternică forță socială, viitorul însuși al națiunii noastre socialiste, în școală, organizațiile U.T.C. se constituie drept puternice nuclee de activitate politică și profesională. Munca în rîndul elevilor nu poate fi concepută altfel decît numai prin colaborarea strînsă a organizației noastre cu școala, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, succesul procesului instructiv-educativ fiind condiționat de realizarea acesteia. Acolo unde nu se realizează această premisă se manifestă neajunsuri evidente legate de participarea și reprezentarea organizației în consiliul de conducere al școlii, o tutelare măruntă sau, dimpotrivă, o degajare de răspunderile față de munca U.T.C. Este necesar să se intervină cu fermitate, prin toate mijloacele, pentru a așeza raporturile de muncă pe o bază care să asigure conlucrarea profesor-elev, cadru didactic-activ U.T.C., și școală-organizație de tineret la nivelul cerut de documentele de partid.

★

Prin inaugurarea acestei rubrici ne propunem să contribuim, și pe această cale, la o mai bună cunoaștere a problematicii organizațiilor U.T.C. din școli, de a sprijini, din punct de vedere metodologic, cadrele didactice în munca educativă desfășurată cu elevii.

Prof. CRISTINA LUCA
secretar al C.C. al U.T.C.

În atelierul de electrotehnică al Liceului „Horia, Cloșca și Crișan" din Alba Iulia

Forme și metode în procesul de educare materialist-științifică a elevilor și studenților

În recenta vacanță de iarnă, a avut loc la București simpozionul „Forme și metode în procesul de educare materialist-științifică a elevilor și studenților", organizat de Ministerul Educației și Învățămîntului în colaborare cu Academia de Științe Sociale și Politice și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură.

La simpozion au participat cadre didactice din învățămîntul de toate gradele, inspectori școlari, cercetători, activiști ai organizațiilor de pionieri, Uniunii Tineretului Comunist și Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști.

În cadrul simpozionului, care s-a desfășurat în ședință plenară și pe secțiuni, s-au dezbătut, pe baza Hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului, a Programului de măsuri în domeniul muncii ideologice, politice și cultural-educative, a sarcinilor reieșite din cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, căile și formele concrete prin care procesul instructiv-educativ, diferitele discipline, își pot spori contribuția la formarea concepției științifice despre natură și societate a tineretului studios, problemele referitoare la creșterea aportului organizațiilor revoluționare de copii și tineret, a mijloacelor de comunicație de masă, a celorlalți factori educativi, la realizarea acestei sarcini.

Un interes deosebit au suscitat comunicările conferențiarului dr. Alexandru Valentin „Umanism și religie", profesoarei universitare dr. Călina Mare „Formarea convingerilor ateiste prin evidențierea relației dintre filozofie și cosmologie", profesorilor Gheorghe Bunescu și Constantin Niculescu „Predarea intra și interdisciplinară — modalitate de formare a convingerilor științifice la elevi", învățătoarei Ana Bența „Predarea cunoștințelor despre natură — premisă a formării bazelor concepției materialist-științifice despre lume la elevii din ciclul primar" și a lui Sorin Stanciu „Activitatea Asociațiilor Studenților Comuniști în educarea materialist-științifică a studenților. Valorificarea tradițiilor laice în sărbătorirea în chip comunist a principalelor evenimente din viața tinerilor".

Din conținutul comunicărilor prezentate în cadrul simpozionului s-au evidențiat variate metode active de muncă, modalități de acțiune pentru a forma în conștiința tinerilor convingeri științifice cu privire la materialitatea lumii, la natura și modalitățile de acțiune a legilor ce guvernează mișcarea și dezvoltarea existenței, la sensul istoriei în epoca contemporană, la locul și rolul omului în lume.

Simpozionul a prilejuit un larg schimb de opinii, a finalizat și popularizat experiența pozitivă existentă în instituțiile de învățămînt, oferind soluții practice pentru optimizarea procesului de educație materialist-științifică a tineretului studios.

IOAN DAMȘA
inspector principal în Ministerul Educației și Învățămîntului

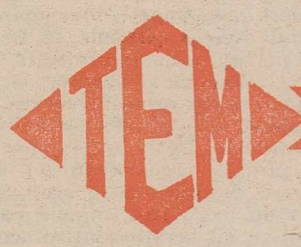

TRUSTUL ELECTROMONTAJ

BUCUREŞTI, CALEA MOŞILOR NR. 158. TELEFON 166330

Preocupări în direcţia formării schimbului de mîine în cadrul Trustului Electromontaj — Bucureşti

Desăvîrşirea operei de construire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, realizarea progresului economic şi al saltului calitativ menit să ridice România în rîndul ţărilor dezvoltate din punct de vedere economic implică drept o condiţie firească creşterea permanentă a grijii partidului şi statului nostru în direcţia formării oamenilor muncii, a înarmării lor cu cunoştinţele necesare pentru a face faţă nivelului profesional impus de revoluţia tehnică-ştiinţifică. Iată pentru ce pregătirea cadrelor, legarea strînsă a programului de învăţămînt cu cercetarea şi producţia sînt azi o latură a politicii partidului şi statului nostru în direcţia asigurării şi garantării dreptului la muncă ca un drept fundamental al fiecărui cetăţean al patriei. În limitele acestei politici o sarcină de mare răspundere revine ministerelor economice, centralelor industriale, marilor întreprinderi socialiste care, pe baza planului de dezvoltare, trebuie să se ocupe de asigurarea forţei calificate de muncă necesară îndeplinirii sarcinilor ce le revin. Acest fapt a determinat deplasarea sarcinilor de organizare şi îndrumare a şcolilor profesionale şi a liceelor industriale spre mariile întreprinderi în scopul punerii de acord a programului de învăţămînt cu necesităţile lor.

TRUSTUL ELECTROMONTAJ BUCUREŞTI ca unitate ce execută prin grupurile de şantiere din Bucureşti, Bacău, Cîmpina, Cluj, Sibiu şi Timişoara lucrări de :

LINII ELECTRICE AERIENE DE 110—400 kV
LINII ELECTRICE SUBTERANE DE LA 1—220 kV
CABLURI ELECTRICE SUBFLUVIALE
STAŢII ŞI POSTURI DE TRANSFORMARE
ILUMINAT PUBLIC

în scopul pregătirii numărului de specialişti necesari realizării sarcinilor prezente şi în perspectivă ce-i revin, organizează, îndrumă şi conduce munca de învăţămînt în cadrul Liceului industrial Buftea.

LICEUL INDUSTRIAL BUFTEA oferă toate condiţiile şi dă posibilitatea oricărui absolvent de şcoală generală să devină în urma a 4 ani de studiu :

— electrician pentru centrale, staţii şi reţele
— mecanic pentru utilaje de construcţii şi terasamente
— constructori

Liceul industrial Buftea, şcoală care îşi desfăşoară activitatea sub directa îndrumare a Trustului Electromontaj Bucureşti, dispune de cadre didactice competente, profesori specialişti, oameni care ştiu să împletească în mod armonios cunoştinţele teoretice cu activitatea practică, care împărtăşesc în fiecare zi elevilor cîte ceva din experienţa lor de muncă şi de viaţă.

Înfiinţat cu 10 ani în urmă, Liceul industrial Buftea se poate lăuda că are aliura construcţiilor de tip modern : mult spaţiu, bogăţie de soare, curăţenie desăvîrşită.

La începutul fiecărui an de studiu şcoala îşi invită elevii în cele 20 de săli de clasă în care sînt amenajate cabinete şi laboratoare de specialitate (laboratorul de maşini şi acţionări electrice, laboratorul de chimie şi electrotehnică, laboratorul de fizică, cabinetul de ştiinţe sociale, cabinetul de limba română, cabinetul fonic) dotate cu aparatură modernă şi de calitate, material didactic şi documentar suficient înţelegerii, acumulării şi folosirii în mod constructiv a tuturor cunoştinţelor necesare practicării meseriei de electrician, mecanic sau constructor.

Numeroasele ore de curs se desfăşoară în cele 6 ateliere de care liceul dispune, fiecare avînd un alt profil : electric, lăcătuşărie, maşini-unelte, construcţii. Liceul este o microuzină în care elevii se obişnuiesc să mînuiască uneltele, să găsească sau să aleagă soluţia optimă de lucru ; este locul unde elevii învaţă cum să prelucreze bucata de metal sau cablul electric ca să poată fi folosite acolo unde este necesar.

Noţiunile acumulate în laboratoare sînt concretizate în orele de practică productivă propriu-zisă care se efectuează în unităţile subordonate Trustului Electromontaj Bucureşti care oferă toate condiţiile necesare practicării meseriilor în care elevii se deprind şi în plus asigură cadre specializate şi cu deplină experienţă în acest domeniu.

Pe timpul şcolarizării elevii beneficiază de căminele liceului — separate atît pentru băieţi cît şi pentru fete — avînd o capacitate de 600 de locuri, şi de cantina acestuia.

Liceul pune la dispoziţia elevilor echipament de protecţie şi ajutoare materiale concretizate sub forma a numeroase burse în funcţie de rezultatele bune la învăţătură şi purtare.

Şcoala are în vedere ca timpul liber al elevilor să fie folosit pentru recreerea acestora, pentru desăvîrşirea cunoştinţelor profesionale şi politice, pentru întregirea frumuseţii lor morale şi fizice. În afara orelor de studiu cadrele didactice de specialitate vin în întîmpinarea preocupărilor şi gusturilor elevilor pentru ştiinţă, tehnică, artă, literatură şi sport, organizînd cercuri diverse de iniţiere şi perfecţionare a înclinaţiilor acestora.

Tinerii cu aptitudini sportive au posibilitatea să se antreneze şi să practice diferite sporturi — volei, baschet, fotbal, atletism — pe terenurile de sport ale liceului şi în incinta şcolii, care se bucură de existenţa unei săli de gimnastică dotate cu aparatură extrem de modernă.

Pentru ca elevii să cunoască realităţile din domeniul electroenergetic, liceul organizează excursii numeroase la obiectivele energetice importante din ţară : termocentrale şi hidrocentrale.

Şcoala organizează pe lîngă aceste excursii, vacanţe agreabile prin tabere şcolare amplasate în zonele turistice cele mai pitoreşti din ţară.

După absolvirea celor 4 ani de studiu Liceul industrial Buftea asigură repartizarea pe bază de contract a tuturor elevilor în întreprinderile subordonate Trustului Electromontaj Bucureşti. Încadrarea se face de cele mai multe ori la locul de muncă unde a fost efectuată practica de producţie pe timpul şcolarizării. Retribuţia bănească este stimulativă.

Absolvenţilor Liceului industrial Buftea li se oferă o gamă variată de posibilităţi de continuare a studiilor, fiindu-le deschise perspectivele învăţămîntului tehnic superior.

Material publicitar realizat de AURORA MARGA

„UNIVERSITATEA PĂRINŢILOR"

Colaborarea strînsă între şcoală şi familie răspunde unei cerinţe pedagogice fundamentale, unei necesităţi de mare actualitate în această perioadă de profunde transformări calitative pe care le cunosc toate domeniile vieţii economico-sociale şi, odată cu ele, fireşte, şi şcoala — principalul factor de cultură şi civilizaţie. Pentru a răspunde acestor cerinţe, şcoala este chemată să întreprindă tot mai eficiente acţiuni cu caracter pedagogic şi educativ, în care familia să fie partenerul său cel mai fidel — participant activ la procesul educativ de pregătire şi formare multilaterală a tineretului pentru muncă şi viaţă.

Printre nenumăratele modalităţi de organizare a activităţii şcolii cu familia, a propagandei pedagogice în rîndul părinţilor, a antrenării lor la viaţa şcolii, pentru sporirea contribuţiei acestora la efortul pe care îl face corpul profesoral, pentru ridicarea nivelului de pregătire a elevilor, în judeţul Maramureş s-a instituit la nivelul şcolii şi al unor localităţi „Universitatea părinţilor" sau „Şcoala părinţilor", ca formă superioară şi mai eficientă de organizare, planificare şi desfăşurare într-un sistem unitar a tuturor acţiunilor pedagogice ale şcolii cu familia într-un an şcolar.

Am pornit la organizarea activităţii şcolii cu familia în cadrul universităţii părinţilor, răspunzînd unei necesităţi izvorîte din unele neajunsuri mai vechi, întîlnite în relaţiile de colaborare dintre şcoală şi familie, ca : ţinerea unor şedinţe cu efective mici de părinţi ; lipsa, de la unele activităţi, cam a aceloraşi părinţi, de regulă, ai căror copii înregistrează rezultate slabe la învăţătură sau cu o comportare necorespunzătoare ; şedinţe cu tematica neadecvată unor cerinţe sau situaţii concrete din fiecare clasă (tema fiind unică pe şcoală) ; lipsa unor părinţi, ani de-a rîndul, de la acţiunile şcolii, singurele legături dintre şcoală şi familie în aceste cazuri fiind vizitele învăţătorilor sau ale diriginţilor şi carnetul de note, dar care s-au dovedit a fi insuficiente ; dezbaterea, în şedinţele cu părinţii, cu precădere a situaţiei la învăţătură a elevilor şi neglijarea aproape în totalitate a îndrumării pedagogice, psihologice şi educative, a informării cu problemele curente şi de perspectivă ale şcolii sau ale învăţămîntului în general. Toate acestea şi încă multe altele ne-au determinat să încercăm elaborarea unui sistem mai eficient, mai angajant al muncii şcolii cu familia. Am pornit apoi şi de la ideea că, pentru a face din părinţi buni colaboratori, şcoala nu poate neglija pregătirea lor pedagogică, informarea lor la zi cu toate evenimentele şcolii, cu obiectivele, sarcinile şi direcţiile de activitate ale colectivului didactic şi de elevi, cu rezultatele obţinute în muncă, cu neajunsurile care se manifestă şi pentru înlăturarea cărora şi familia trebuie să-şi dea contribuţia ei etc.

Aşa cum am spus, „Universitatea părinţilor", folosind forme extrem de variate, interesante şi atractive, este organizată pe şcoală sau localitate, cu participarea tuturor părinţilor elevilor şi a altor cetăţeni din localitate, interesaţi de problematica acţiunii. Întreaga activitate este organizată şi se desfăşoară pe baza unui „Plan anual al universităţii părinţilor", elaborat de comitetul de părinţi şi consiliul de conducere al şcolii, cu consultarea comitetelor de părinţi pe clase, a învăţătorilor şi diriginţilor. El este prezentat şi aprobat în prima şedinţă plenară a părinţilor pe şcoală. În acest document, care asigură organizarea ştiinţifică şi unitară a activităţii şcolii cu familia, este cuprinsă o diversitate de forme şi modalităţi de activitate. Aş aminti cîteva : şedinţele cu părinţii (pe şcoală, pe clase, de analiză a activităţii şi rezultatelor la învăţătură a elevilor, de informare pedagogică, de legislaţie etc.) ; lectoratele cu părinţii pe clase, conferinţele pedagogice pentru părinţi pe şcoală, mese rotunde, simpozioane, programul vizitelor părinţilor în şcoală şi ale cadrelor didactice în familie ; programul consultaţiilor pentru părinţi (asigurat de conducerea şcolii şi de întregul colectiv didactic, conform unei planificări) şi pentru elevi, programele cultural-artistice şi sportive susţinute de elevi pentru părinţi, întrunirile pe şcoală ale părinţilor, şedinţele comitetului de părinţi pe şcoală şi ale comitetelor de părinţi pe clase etc. În plan mai sînt stabilite : locul de desfăşurare a acţiunii (pentru că nu toate trebuie să se desfăşoare în şcoală) ; categoria de părinţi invitaţi să participe la acţiune ; data desfăşurării acţiunii ; cadrele care organizează şi desfăşoară acţiunea etc. La realizarea acţiunilor participă : cadre didactice, cadre medicale, cadre din agricultură, jurişti şi alţi specialişti din alte domenii de activitate, din localitate sau de la nivel judeţean. Planul astfel elaborat este multiplicat şi adus la cunoştinţa tuturor părinţilor, care sînt astfel informaţi, încă de la începutul anului şcolar, cu întregul program de activitate al şcolii cu familia, program care poate însă suferi modificări în raport de priorităţile pe care le impune perioada de activitate în şcoală.

Am prezentat aici, mai ales, cadrul organizatoric al activităţii şcolii cu familia, conceput ca un sistem în care buna organizare, alegerea tematicii, stabilirea locului de desfăşurare şi a celei mai eficiente forme, alegerea cadrelor care să pregătească şi să desfăşoare acţiunea asigură succesul muncii şi, fireşte, asigură prestigiul sistemului.

Sîntem convinşi că şi în acest domeniu, ca şi în toate celelalte, planificarea şi organizarea ştiinţifică a activităţii, alături de alte componente ale sistemului muncii şcolii cu familia, vor asigura o participare mai bună, mai conştientă şi responsabilă a părinţilor la eforturile pe care le face şcoala pentru ca acumulările cantitative să fie transformate într-o calitate nouă, superioară, nu numai privind baza didactico-materială, ci şi nivelul activităţii şi al pregătirii tineretului pentru muncă, pentru viaţă, al integrării lui armonioase în societate.

Participarea părinţilor la înfăptuirea politicii şcolare a partidului şi statului nostru, la educarea comunistă multilaterală a tineretului primeşte — aşa cum stabilesc documentele celui de-al XI-lea Congres al P.C.R., ale Plenarelor C.C. al P.C.R. din noiembrie 1976 şi iunie 1977, ca şi Legea educaţiei şi învăţămîntului — un cadru organizatoric şi juridic apt să asigure un sprijin efectiv şcolii pentru continua dezvoltare şi modernizare a ei.

Prin constituirea consiliilor comitetelor cetăţeneşti de părinţi la nivelul judeţului şi al comitetelor de părinţi, la nivelul tuturor unităţilor de învăţămînt, se asigură o antrenare organizată a părinţilor, alături de şcoală, la efortul întregii societăţi, pentru a asigura un nivel de pregătire tot mai înalt tineretului studios.

Prof. emerit ANDREI BĂLAN
inspector şcolar general
al judeţului Maramureş

Comitetul cetăţenesc de părinţi, o prezenţă activă în viaţa şcolii

Conţinutul muncii de instruire şi educare a elevilor, dezvoltarea şi perfecţionarea bazei materiale a învăţămîntului, ca o condiţie a unei bune activităţi şcolare, preocupă în mod prioritar comitetul cetăţenesc de părinţi, comisiile sale, marea masă de părinţi ai celor peste 1 500 de elevi cîţi numără liceul nostru.

Firesc, una dintre problemele care au stat mereu în atenţia noastră a fost atragerea şi mobilizarea părinţilor, lămurirea lor asupra celor ce au de întreprins pentru educarea şi instruirea propriilor fii, astfel încît strădaniile şcolii, ale profesorilor, să nu-şi piardă din eficienţă, ci dimpotrivă. Bunăoară, în cadrul lectoratelor organizate la nivelul claselor sau al şcolii au fost date îndrumări pedagogice şi au fost abordate sarcinile ce revin familiei pentru dezvoltarea normală, armonioasă a copiilor, pentru organizarea corectă a timpului lor liber, a studiului individual, a pregătirii lecţiilor şi, în general, a regimului de viaţă şi de muncă de acasă. Pe de altă parte, şcoala se consultă cu comitetul de părinţi din liceu la alcătuirea orarului, părerile părinţilor fiind desigur utile pentru evitarea supraîncărcării elevilor şi respectarea curbei eforturilor lor.

Pentru a veni în sprijinul şcolii în asigurarea disciplinei, la nivelul claselor comitetele de părinţi au analizat cazurile de indisciplină, cele mai deosebite fiind analizate apoi împreună cu conducerea şcolii şi cu părinţii în cauză. Menţionez că actele de indisciplină sînt mai rare în şcoala noastră, deoarece ţinîndu-se legătura strînsă cu familia şi fiind permanent atenţi — profesori şi părinţi — la comportarea elevilor, nu permitem ca aspectele negative să ia proporţii. Desigur, mai sînt şi alte domenii ale conţinutului muncii în care părinţii reuşesc să sprijine eficient şcoala : de exemplu, în orientarea şcolară şi profesională a elevilor, în activităţile cultural-artistice şi sportive, în munca internatului etc.

Dar sprijinul cel mai „concret", mai uşor măsurabil este cel pe care îl oferim pentru dezvoltarea şi perfecţionarea bazei materiale a şcolii. Aş aminti mai întîi eforturile pentru sprijinirea conducerii liceului în vederea înlăturării avariilor produse de cutremur. Ca urmare, la 15 septembrie 1977 localul liceului nostru era complet reparat în interior.

O atenţie deosebită am acordat îmbunătăţirii şi lărgirii condiţiilor de desfăşurare a practicii în producţie, ţinînd seama că ne-am propus ca 80% din totalul elevilor să efectueze această activitate în cadrul liceului. Comitetul cetăţenesc de părinţi a susţinut conducerea şcolii în această acţiune de mare importanţă pentru copiii noştri, dîndu-şi concursul la transformarea şi renovarea a două mari ateliere de lăcătuşărie şi dotarea lor cu toate cele necesare. De asemenea, ne-am preocupat permanent de aprovizionarea cu materiale a atelierelor-şcoală, de obţinerea de noi comenzi de la instituţiile ieşene, astfel încît, continuu, în ateliere să se desfăşoare o activitate utilă nu numai pe plan individual dar şi social.

Ne interesează în mod deosebit modernizarea laboratoarelor de fizică, chimie, biologie, electrotehnică. Din fondurile pe care le are la dispoziţie, comitetul nostru a sprijinit şcoala în acţiunea de amenajare, reparare şi întreţinere a aparaturii de laborator. De asemenea, ne-am preocupat de îmbogăţirea echipamentului acestor laboratoare. Astfel, au fost aduse truse de modelele I, II, III, IV şi V pentru gimnaziu şi liceu ; la laboratorul de electrotehnică, înzestrat în cea mai mare parte de Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului (valoarea acestor bunuri : 600 000 de lei), pe lîngă dotările primite, ne preocupăm ca, în colaborare cu întreprinderile ieşene de profil şi cu Institutul politehnic din localitate, să introducem şi alte aparate şi maşini electrotehnice, astfel încît laboratorul să devină un model pentru celelalte şcoli cu acest profil. De altfel, în ultimii doi ani, trei sferturi din venitul comitetului de părinţi, care a fost de 67 000 de lei — realizat din serbări şcolare — au fost cheltuiţi pentru dotarea atelierelor şi laboratoarelor (microscoape şcolare, ecrane fosforescente, microfoane Tesla pentru cabinetul de limbi străine, magnetofon, picup, aparat foto de mărit, galerii, material negru pentru perdele etc.), pentru întreţinere, pentru repararea instrumentelor şi aparatelor didactice.

Sportul pentru toţi elevii constituie o grijă majoră a comitetului nostru. S-a trecut la renovarea sălii de sport şi amenajarea bazei sportive (cu instalaţii de nocturnă). Construirea şi dotarea acestei baze s-au făcut cu sprijinul unor întreprinderi, ca Uzina metalurgică I.R.E., Trustul de construcţii Iaşi. De asemenea, numeroşi părinţi au lucrat la proiecte, au procurat materiale, valoarea aportului lor la crearea bazei sportive ridicîndu-se pînă în prezent la 100 000 de lei. Lucrarea se va încheia în vara acestui an.

În perspectivă, comitetul de părinţi îşi propune realizări şi mai frumoase în ajutorul procesului de învăţămînt. Ne gîndim la sprijinirea conducerii liceului pentru amenajarea de noi ateliere, a încă două săli de sport, finalizarea investiţiilor prevăzute pe 1979—1980 (internat cu 300 de locuri, cantină pentru 600 de elevi), la noi dotări necesare îmbunătăţirii instrucţiei şi procesului educativ.

Cu toate aceste realizări şi planuri de viitor, noi, părinţii, nu considerăm că am epuizat toate resursele prin care putem veni în ajutorul şcolii şi că, oricum, rămînem mult datori acesteia şi statului pentru eforturile lor neslăbite şi pentru substanţiala lor contribuţie la pregătirea copiilor noştri.

Ing. PETRU DOBREA
preşedintele Comitetului cetăţenesc
de părinţi al Liceului „C. Negruzzi"
din Iaşi

CARTEA PENTRU PĂRINŢI

ROMEO DĂSCĂLESCU

„Caleidoscop pedagogic"

În colecţia **Pentru părinţi** a Editurii didactice şi pedagogice a apărut, recent, o seamă de eseuri, strînse sub sugestivul titlu „Caleidoscop pedagogic", datorate pedagogului Romeo Dăscălescu. Remarcabile prin poezia evocărilor, de o nonşalantă savoare, prin stilul lor eminamente literar, dar şi de o utilitate evidentă, prin inventarul „marilor greşeli pedagogice" (atît propriile sale greşeli, cît şi greşelile altora) pe care le semnalează un fost elev, un fost profesor şi un permanent părinte, eseurile depăşesc, net, destinaţia înscrisă pe copertă şi ni se oferă, spre reflecţie, nouă, tuturora, elevi şi dascăli, vechi şi noi, părinţi şi copii. Originalitatea demersului, în această inventariere a „greşelilor", se susţine şi se justifică prin solida cultură pedagogică a autorului, care strecoară, în doze subtile, pilula amară a unui principiu pedagogic nou („Copilul tinde să se apropie de condiţia umană nu numai primind gata elaborate raţiunea şi regulile bunei acţiuni, ci cucerindu-le prin efortul său şi experienţa sa personală. În schimb societatea aşteaptă de la noile generaţii mai mult decît o imitare : o îmbogăţire") sau inalterat („Începusem să învăţ pedagogie (...). Fiindcă pedagogia nu se poate învăţa numai din cărţi...") în învelişul dulce al unei naraţiuni decontractate, sfătoase. Pledoaria sa pentru educatorul de tip nou, profesionist al viitorului, prin pasiunea, competenţa şi eficienţa pe care le manifestă, în opoziţie cu vechiul magistru, marcat de nemotivate şi absurde atitudini „ex cathaedra", se îmbogăţeşte, în finalul cărţii, cu o altă pledoarie : aceea pentru părintele de tip nou, care, în cadrul familiei, această „şcoală fără catalog", împarte şi dezbate, cu o egală foame de cunoştinţe, cuceririle ştiinţifice ale epocii noastre, cu propriile-i progenituri. Grija pentru destinul copilului se manifestă astfel, încă o dată, ca o responsabilitate a întregii societăţi, mature, pentru dezvoltarea nestingherită a celor nevîrstnici, chemaţi să-i continue edificarea.

D. B.

„Motivaţie şi învăţare"

În Editura didactică şi pedagogică a apărut recent volumul „Motivaţie şi învăţare" de Ioan Neacşu, subintitulat „Studiul asupra motivelor învăţării şcolare în ciclul gimnazial".

Lucrare de înaltă ţinută ştiinţifică, rezultat al unui studiu multidisciplinar asupra motivaţiei, precum şi al unei ample şi temeinice cercetări experimentale, cartea tovarăşului Ioan Neacşu constituie un deosebit de util instrument de muncă, atît pentru cadrele didactice, indiferent de specialitate, în munca lor de cultivare a dragostei faţă de învăţătură la elevi, cît şi pentru cercetătorii ştiinţifici care pot beneficia de o metodologie şi de instrumente de cercetare riguroase şi validate prin cercetare operaţională. Volumul beneficiază de un bogat aparat ştiinţific în care se află proiectul de cercetare a temei, diferite chestionare, programe de calcul, o fişă psiho-pedagogică şi teste de cunoştinţe, precum şi de o laborioasă şi cuprinzătoare bibliografie.

Recomandăm cu căldură lucrarea, atît cadrelor didactice şi elevilor liceelor pedagogice cît şi tuturor celor interesaţi de aspectele psiho-pedagogice ale procesului instructiv-educativ.

AL. POPESCU

REPUBLICA CUBA

Atelierele în procesul integrării învăţării cu munca

În cadrul sistemului cubanez de învăţămînt, atelierele constituie unul dintre mijloacele de bază ale subsistemului centrelor şcolare de educaţie tehnică şi profesională folosite pentru instruirea practică a elevilor, corespunzător unui mare număr de profile de pregătire profesională. Aceste mijloace de învăţămînt sînt organizate în raport cu exigenţele pe care le pune dezvoltarea învăţămîntului practic, avînd în vedere asigurarea însuşirii corecte de către elevi a deprinderilor şi obişnuinţelor necesare în acţiunea de formare a viitorilor tehnicieni şi muncitori calificaţi.

În vederea asigurării unei cît mai bune utilizări a atelierelor, este necesar să se stabilească un plan de distribuire prin rotare a grupelor de elevi, precum şi punerea de acord a programelor învăţămîntului practic cu fiecare profil de pregătire şi cu orarul de activitate al fiecărei grupe de studiu, astfel încît să se poată obţine o judicioasă împletire a activităţilor tehnice cu cele practice. Pe lîngă aceasta, folosirea eficientă a atelierelor este corelată cu măsurile de protecţie şi igienă a muncii, în concordanţă cu caracteristicile fiecărui profil de pregătire. Acesta este unul dintre cele mai importante aspecte de care trebuie să se ţină seama atît în cadrul învăţării şi al predării, cît şi în organizarea centrelor de producţie în care sînt integraţi elevii şi în care trebuie luate următoarele măsuri :

a) studierea şi aplicarea, de către elevi şi personalul muncitor, încă din prima zi de activitate, a regulilor interne de lucru, a tehnicii securităţii şi regulilor de protecţie a muncii, în spaţiul destinat instalaţiilor unde se desfăşoară munca elevilor ;

b) prevenirea tehnică a accidentelor, prin luarea măsurilor de protecţie a părţilor periculoase ale maşinilor şi echipamentelor, aplicarea obligatorie a măsurilor de securitate la fiecare loc de muncă în timpul în care se lucrează şi semnalizarea zonelor de siguranţă care să asigure libera circulaţie a elevilor.

În legătură cu împletirea învăţării cu munca, în Tezele şi Rezoluţia Partidului Comunist din Cuba privind politica în domeniul învăţămîntului sînt înscrise idei în strînsă legătură cu următoarele aspecte esenţiale :

1. În munca noastră educativă, împletirea învăţăturii cu munca este modalitatea de bază a integrării teoriei cu practica, a şcolii cu viaţa şi a învăţămîntului cu producţia, avînd profunde rădăcini teoretice izvorîte din concepţia formulată de comandantul nostru şef, tovarăşul Fidel, care a spus că „munca este marele pedagog al tineretului".

2. Aplicarea principiului „învăţătură şi muncă" în diversele nivele de pregătire şcolară, reuneşte două importante obiective pentru educaţie : unul formativ şi altul economic, de muncă productivă şi socială.

Din punct de vedere formativ, se cere a dezvolta, la fiecare om, conştiinţa de producător de bunuri pentru societate, pregătind condiţiile necesare pentru a elimina prejudecăţile care s-au format din trecut, prin diviziunea dintre munca fizică şi munca intelectuală, precum şi pentru a elimina intelectualismul din învăţămînt şi a forma la elevi interesul pentru cunoaşterea lumii pe care o construim.

Din punct de vedere economic, se are în vedere ca obiectiv final, integrarea elevilor în producţie şi în munca socială, folosirea forţei de producţie a centrului şcolar, echilibrînd în mod chibzuit timpul de învăţătură cu participarea elevilor la producţie şi la activităţile culturale, artistice, sportive, în scopul formării multilaterale şi armonioase a tineretului.

În centrele politehnice de nivel mediu ale subsistemului educaţiei tehnice şi profesionale, principiul împletirii învăţăturii cu munca ţine seama de sarcinile producţiei materiale corespunzătoare profilelor în care se face pregătirea elevilor, astfel ca, la încheierea cursurilor, absolvenţii să poată participa efectiv la producţie sau la celelalte activităţi sociale.

Elevii centrelor şcolare din subsistemul de educaţie tehnică şi profesională trebuie să desfăşoare o activitate practică în atelierele din şcolile respective, dar, dacă unele dintre profilurile de pregătire a elevilor nu au condiţiile necesare în aceste şcoli pentru a putea organiza activităţile practice, atunci şcoala stabileşte legături cu centre de producţie sau de servicii, în mod corespunzător cu profilurile de pregătire a elevilor, spre a se realiza prevederile programelor de instruire practică.

Ca să se asigure o cît mai corectă integrare a elevilor în atelierele centrelor de producţie sau de servicii, este necesar să se aibă în vedere următoarele aspecte :

1. Întreprinderile alese pentru practică trebuie să dispună de locuri de muncă suficiente pentru numărul respectiv de elevi, să întrunească toate condiţiile favorabile pentru ca profesorul şi instructorul de practică să poată conduce nestingherit instruirea practică şi să aibă condiţiile prevăzute de normele de securitate a muncii şi de regulile de igienă.

2. Întreprinderile alese pentru practică trebuie să dispună de toate condiţiile necesare pentru ca elevii să-şi poată asimila cunoştinţele prevăzute în programele şcolare la nivelul tehnicii moderne, precum şi procedeele tehnice şi deprinderile cerute de profilul de producţie în care se specializează.

3. Să se asigure documentarea tehnică, echipamentele, maşinile, uneltele şi instrumentele, materia primă, piesele şi produsele necesare.

4. Să se organizeze învăţarea corectă şi observarea atentă de către elevi şi profesori a tuturor normelor interne de lucru ale centrelor de producţie sau de servicii, precum şi tehnicile de securitate, regulile de protecţie a muncii şi normele de apărare contra incendiilor.

5. Să se asigure îngrijirea de către elevi a instalaţiilor, instrumentelor şi dispozitivelor de producţie pe care le folosesc.

6. Să se îndeplinească de către profesori sau instructorii de practică precum şi de către elevi, indicaţiile şi dispoziţiunile date de personalul tehnico-administrativ al centrului de producţie sau de servicii.

Instruirea practică a elevilor reprezintă una dintre activităţile de bază ale procesului instructiv-educativ care se desfăşoară în centrele şcolare de educaţie tehnică şi profesională.

Nivelul pregătirii profesionale la care ajung cadrele tehnice depinde în bună măsură de nivelul la care se desfăşoară instruirea practică în procesul formării elevilor şi de gradul de participare a acestora la producţia utilă în centrele şcolare sau prin integrarea lor în unităţile de producţie sau de servicii.

Participarea elevilor la activitatea productivă constituie o garanţie a însuşirii temeinice a cunoştinţelor, deprinderilor şi obişnuinţelor profesionale şi, de asemenea, a formării unui mod de a lucra corect astfel ca, odată cu încheierea cursurilor, absolvenţii să poată face faţă satisfăcător producţiei şi să răspundă în cele mai bune condiţii cerinţelor dezvoltării economice şi sociale a ţării.

FRANCISCO GONZÁLES GONZÁLES şi CLOVIS LEGUÉN MARCOS
inspectori în Direcţia generală a educaţiei tehnice şi profesionale din Ministerul Educaţiei

ASIGURAREA COMPLEXĂ A ELEVILOR ŞI STUDENŢILOR

Pentru educarea în spiritul prevederii, a noii generaţii, Administraţia Asigurărilor de Stat a introdus o asigurare, numai pentru copii şi tineretul studios denumită : „Asigurarea complexă a elevilor şi studenţilor".

Această formă de asigurare combinată cuprinde în acelaşi contract : — cazurile de accidente ale elevului sau studentului pentru sume asigurate de pînă la 18 000 de lei, diferenţiate în funcţie de urmările accidentelor ;

— cazurile de pagube produse de incendiu, de unele calamităţi ale naturii ori de furt prin efracţie, la bunurile asigurabile (îmbrăcăminte, obiecte de sport şi de voiaj etc.) luate de elev sau student oriunde în afara domiciliului pentru suma asigurată de 2 000 lei ;

— cazurile de răspundere civilă legală, care decurg din deteriorarea sau distrugerea unor bunuri, din vina elevului sau studentului, pentru pagube de peste 100 lei pînă la 2 000 lei.

Administraţia Asigurărilor de Stat, plăteşte despăgubiri şi sume asigurate, ca urmare a evenimentelor asigurate produse în timpul valabilităţii contractului de asigurare, în orice loc şi cu orice ocazie, inclusiv în timpul vacanţelor.

În cazurile de invaliditate permanentă parţială se plăteşte o parte din suma de 12 000 lei, prevăzută pentru cazurile de invaliditate permanentă totală corespunzătoare gradului de invaliditate stabilit, majorată cu 25%.

Durata asigurării este de 6 luni sau de un an (la alegere).

Costul asigurării este foarte convenabil : 1 leu pe lună pentru toţi elevii şi studenţii.

Pentru informaţii suplimentare şi pentru contractarea de asigurări, vă recomandăm să vă adresaţi responsabililor cu asigurările, agenţilor şi inspectorilor de asigurare sau, direct, oricărei unităţi ADAS.

Redacţia şi administraţia : Piaţa Scînteii nr. 1 Bucureşti, telefon : 17 60 10

Tiparul : Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"